

Zpravodaj

Svazu chovatelů a plemenné knihy českého strakatého skotu

Sídlo Svazu:

U Topíren 2, 170 41 PRAHA 7

tel.: 220 416 289

fax: 266 710 853

e-mail: svaz@cestr.cz

IČ: 00571750

DIČ: CZ00571750

bankovní spojení: 4448540257/0100, KB

Praha - východ

Předseda Svazu

Ing. Roman Šustáček

Proagro, a.s. Radešinská Svratka

592 33 Radešinská Svratka

tel.: 566 653 213

fax: 566 653 217

e-mail: rsustacek@cestr.cz

Ředitel

doc. Dr. Ing. Josef KUČERA

tel.: 220 416 282

tel.: 566 620 917

mobilní tel.: 602 359 033

e-mail: kucera@cestr.cz

Ekonomka - účetní

Hana HOLUBOVÁ

tel.: 220 416 286

mobilní tel.: 728 863 499

e-mail: svaz@cestr.cz

Pracoviště Svazu - Žďár nad Sázavou

Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou

tel.: 566 620 917, fax: 566 620 929

Šlechtitel

Ing. Pavel KRÁL

tel.: 566 620 970

mobilní tel.: 607 618 476

e-mail: kral@cestr.cz

Odborně technický pracovník

Ing. Tomáš Kopec

tel./fax: 566 620 968

mobilní tel.: 725 150 490

e-mail: kopec@cestr.cz

Odborně technická pracovnice, PR

Ing. Kristýna Skopalová

tel./fax: 566 620 968

mobilní tel.: 728 863 464

e-mail: skopalova@cestr.cz

Odborně technická pracovnice

Ing. Marie Ondráková, Ph.D.

tel./fax: 566 620 929

mobilní tel.: 606 618 568

e-mail: ondrakova@cestr.cz

Více informací najdete na www.cestr.cz.

zpravodaj

svazu chovatelů a plemenné knihy českého strakatého skotu

ÚVODNÍK	1
VÝSLEDKY KONTROLNÍHO ROKU.....	2
KONGRES WSFF V AUSTRÁLII.....	7
ZEMĚ ŽIVITELKA.....	9
DOD AZ HOLDING ROVEČNÉ.....	9
ZEMĚDĚLSKÝ DEN MŽANY.....	10
OSLAVY 20+10.....	10
RUDAWKARYMANOVSKA.....	16
NITRA.....	17
ČAKLOV.....	18
MEMENA 2011.....	18
HARMONIZACE EXTERIÉRU.....	20
IDENTIFIKACE INSEMINAČNÍCH DÁVEK.....	22
UKAZATEL ENERGETICKÉ BILANCE.....	26
ZÁPIS Z JEDNÁNÍ RPK.....	28
ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY SVAZU.....	30
PŘEHLED BÝKŮ ZAPSANÝCH V PK.....	31
TOP 50 DLOUHOVĚKÝCH KRAV - ČESKÝ STRAKATÝ SKOT - 2010.....	33
TOP 50 KRAV - ČESKÝ STRAKATÝ SKOT - ŘÍJEN 2010.....	34
TOP BÝCI 2010 SIC.....	35
TOP BÝCI SRPEN 2010 AT - DEU.....	36

Vážení členové Svazu a plemenné knihy, vážení chovatelé,

v závěru roku opět stojíme před bilancí a ohlédnutím se za uplynulými měsíci z pohledu chovatelů skotu. Extrémní rok 2009 se plně odrazil ve výsledcích právě skončeného kontrolního roku, který český strakatý skot ukončil s průměrnou užitkovostí 6521 kg při zkrácení mezidobí o 1 den.

Rok 2010 byl pro Svaz rokem bilancování a připomenutí si dvaceti let působení chovatelského sdružení. Hlavním bodem oslav se stalo slavnostní Členské shromáždění, které se uskutečnilo v předvečer X. národní výstavy Den českého strakatého skotu v Radešínské Svatce. Slavnostního shromáždění se kromě více než 150 domácích chovatelů zúčastnila také skoro padesátka kolegů ze zahraničí včetně úřadujícího prezidenta Světové simmental-fleckvieh federace Bruce Holmquista. Jak viděl svazové oslavy a národní výstavu on, přinášíme v překladu jeho příspěvku, který byl v originále publikován v Kanadě. Jak z jeho slov, tak i z příspěvku Ing. Richarda Pichlera, dlouholetého ředitele rakouského chovatelského svazu, je cítit uznání českým chovatelům skotu i Svazu, který je reprezentuje.

V oblasti odborné práce se Svaz v uplynulém období zaměřoval především na finalizaci společného hodnocení souhrnných charakteristik lineárního popisu v rámci Evropského sdružení chovatelů strakatého skotu. Ve Zpravodaji přinášíme podrobný popis finální verze, jejíž testační provoz již byl v SRN zahájen. Rok 2011 tak bude ro-

kem, kdy i souhrnné charakteristiky budou hodnoceny jednotně v řadě evropských zemí, které se na vývoji systému podílely. Současně s úpravami vlastního systému hodnocení připravuje Svaz i úpravu odhadu plemenných hodnot exteriéru, tak aby bylo možné všechny změny realizovat současně.

V souladu s rozhodnutím Rady Svazu z června 2010 se Svaz rovněž intenzivně věnoval problematice výstupů nejvyšší expertní skupiny pro mléko, která vznikla jako reakce na kritický rok 2009. Závěry expertů zveřejněné v červnu dávají šanci na zlepšení postavení producentů mléka prostřednictvím posílení vyjednávací pozice díky možnosti sdružování se do silných odbytových organizací. Svaz chovatelů společně s Agrární komorou České republiky inicioval setkání zástupců producentů mléka a odbytových organizací a opakovaně apeloval na to, aby připravovaná nabídka byla producenty mléka brána vážně a využita. Součástí navrhovaných opatření pro regulaci trhu mléka by mělo být rovněž závazné uspořádání smluvních vztahů mezi producenty a zpracovateli s jasně definovanými minimálními standardy každé smlouvy. K minimálním parametrům smluv jsou řazeny: délka smluvního vztahu, objem dodaného mléka a jasně definovaná konstrukce ceny mléka před započtením dodávek. Tedy ne zpětně, jak je tomu dnes běžně v ČR. I to je šance pro domácí producenty. Zda ji využijeme, bude do velké míry záviset i na každém jednotlivém producentu.

V druhé polovině roku se také soutěžilo. Kromě národní výstavy v Radešínské Svatce to byly také České Budějovice nebo jubilejní X. výstava v polské Rudawce Rymanowskiej. Reportáže z výstav přinášíme ve Zpravodaji.

Všem členům Svazu chovatelů českého strakatého skotu i členům plemenné knihy si dovoluujeme popřát především hodně zdraví, pohody a mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě v roce 2011.

Veselé Vánoce a šťastný nový rok!

Frohe Weihnachten und ein glückliches neues Jahr!

Merry Christmas and Happy New Year!

Joyeux Noël et bonne et heureuse nouvelle année!

 Svaz chovatelů českého strakatého skotu

doc. Dr. Ing. Josef Kučera
ředitel Svazu

Ing. Roman Šustáček
předseda Svazu

Výsledky kontrolního roku

Stavy, výroba a obchod hovězího masa

Z výsledků pololetního výběrového šetření o chovu skotu, který zahrnoval soubor respondentů aktualizovaného stavu Zemědělského registru, vychází následující zjištění.

Při porovnání konce prvního pololetí roku 2010 a 2009 zjistíme, že došlo k poklesu stavů skotu o 47 025 kusů, ještě vloni byly stavy skotu meziročně navýšeny o 10 174 kusů. Z toho vyplývá, že negativní ekonomický dopad zejména do sektoru výroby mléka se projevil ke konci roku

2009 a hlavně na začátku roku letošního. Svědčí o tom poměrně velké vývozy březích zvířat a také poklesy počtu krav, které se zapisují do plemenných knih. Konečný počet zvířat všech kategorií skotu k 30. 6. 2010 činil 1 377 170 kusů. Počet krav dojených dosáhl 380 324 kusů s poklesem o 21 013 kusů, počet krav bez tržní produkce mléka poklesl na 168 129 kusů (- 8 766 ks). V republice však stále existují tradiční chovatelská centra, kde k rapidním poklesům stavů nedošlo. K nim bezesporu patří Jihočeský kraj s 224 327

kusy skotu, z toho bylo 86 830 kusů krav. Další stálíci v počtu chovaných kusů skotu je Vysočina, kde bylo v pololetí chováno bezmála 212 tisíc kusů a z toho bylo téměř 85 000 krav. Třetí v pořadí byl Plzeňský kraj se 158 000 kusy skotu a 62,5 tisíci kusy krav. Ke konci letošního roku se s lehkou stabilizující cenou mléka dramatické propady počtu chovaného skotu zastavují, jak je patrné i z počtu krav zapisovaných do plemenných knih.

V České republice bylo za prvních devět měsíců roku 2010 poraženo celkem 185 667 kusů skotu všech kategorií. Z tohoto počtu bylo poraženo více než 82,5 tisíce kusů krav a 77,5 tisíce kusů býků. To odpovídá produkci 53 806 tun hovězího masa a ve srovnání s devíti měsíci roku 2009 poklesu o více než 3 000 tun masa. Průměrná porážková hmotnost krav činila 519 kg, u mladých býků to bylo 628 kg a u jalovic 460 kg. U všech nejčastěji porážených kategorií došlo k navýšení porážkových hmotností.

Podle výsledků 3. čtvrtletí 2010 bylo vyrobeno 132 184 tun masa, tj. o 4,6 % méně masa než ve stejném období minulého roku. Ve 3. čtvrtletí 2010 bylo poraženo 59 973 ks skotu, tj. meziročně o 7,4 % méně. Pokles byl zaznamenán ve všech významných kategoriích (u býků o 5,9 %, u krav o 11,0 %, u jalovic o 3,7 % a u telat o 5,8 %). Produkce hovězího masa (včetně telecího) dosáhla 17 357 tun a byla o 6,0 % nižší než ve stejném období loňského roku.

Ceny zemědělských výrobců jatečného skotu se u býků meziročně zvýšily (o 1,0 %), naopak se snížily u jalovic (o 0,9 %), krav (o 2,6 %) a telat (o 13,2 %). Průměrná cena jatečných býků zařazených do jakostních tříd S, E a U byla 75,96 Kč za 1 kg jatečné hmotnosti a 39,33 Kč za 1 kg živé hmotnosti.

Podle předběžných výsledků vykázal zahraniční obchod s živými zvířaty v období od června do srpna 2010 kladnou bilanci u skotu (10 064 tun). Dovoz živého skotu meziročně poklesl o 34,3 % na 302 tun, vývoz klesl o 16,9 % na 10 366 tun. Živý skot se dovážel v největší míře ze Slovenska (84 %), vyvážel se převážně do Rakouska (42 %) a Chorvatska (12 %). Zahraniční obchod s masem vykázal pasivní saldo 4 292 tun hovězího. Dovoz hovězího masa se meziročně zvýšil o 10,3 % (na 5 404 tun), vývoz se snížil o

Tab. č. 1: Výsledky KU dle plemen

	NORM. LAKTACÍ	LAK. DNY	MLÉKO KG	T U K		BÍLKOVINA		VĚK I. OT.
				%	KG	%	KG	MD
ČESKÉ STRAKATÉ CELKEM								
1.LAKTACE	38503	296	5855	4,06	238	3,50	205	28/12
2.LAKTACE	28489	294	6714	3,99	268	3,47	233	399
3.A DALŠÍ	48862	293	6819	3,94	269	3,41	233	398
CELKEM	115854	294	6473	3,99	258	3,45	224	399
HOLŠTÝNSKÉ PLEMENO CELKEM								
1.LAKTACE	62392	300	8109	3,77	305	3,31	268	26/00
2.LAKTACE	45764	299	9096	3,74	341	3,30	300	419
3.A DALŠÍ	56092	298	9005	3,77	339	3,25	292	418
CELKEM	164248	299	8690	3,76	327	3,28	285	419
MONTBELIARDE								
1.LAKTACE	354	300	7138	3,87	276	3,51	251	29/7
2.LAKTACE	267	297	8142	3,69	300	3,48	283	385
3.A DALŠÍ	461	296	8201	3,70	303	3,39	278	394
CELKEM	1082	297	7839	3,75	294	3,45	270	391
AYRSHIERE								
1.LAKTACE	56	292	5329	4,19	223	3,30	176	27/19
2.LAKTACE	34	289	6366	3,87	247	3,23	205	426
3.A DALŠÍ	65	295	6392	3,90	249	3,20	205	419
CELKEM	155	293	6002	3,99	239	3,24	194	421
JERSEY								
1.LAKTACE	26	300	5391	5,21	281	3,82	206	28/13
2.LAKTACE	28	295	5734	5,34	306	3,93	225	381
3.A DALŠÍ	56	299	5990	5,31	318	3,93	235	381
CELKEM	110	298	5784	5,29	306	3,90	226	381
OSTATNÍ PLEMENA A KRÍŽENCI								
1.LAKTACE	952	297	6386	3,91	250	3,38	216	28/8
2.LAKTACE	550	294	7296	3,88	283	3,39	247	407
3.A DALŠÍ	735	292	6777	3,97	269	3,35	227	409
CELKEM	2237	295	6739	3,92	264	3,37	227	408
VŠECHNA PLEMENA								
1.LAKTACE	104969	298	7204	3,86	278	3,37	243	26/29
2.LAKTACE	77113	297	8136	3,83	311	3,35	273	411
3.A DALŠÍ	109536	295	7938	3,84	305	3,32	263	409
CELKEM	291618	297	7726	3,84	297	3,34	258	410

12,2 % (na 1 111 tun). Hovězí maso se dováželo především z Polska (35 %), Německa (22 %), Irska (14 %), vývozy byly určeny hlavně na Slovensko (32 %), do Rakouska (28 %) a do Polska.

Výsledky mléčné užitkovosti

Výsledky kontrolního roku 2009/2010 byly opět silně ovlivněny negativní situací především v ceně mléka placené zemědělským prvovýrobcům. Z toho plynou poklesy uzávěrek kontrol krav zapojených v kontrole užitkovosti a také jen malé nárůsty mléčné užitkovosti těchto krav. Počet krav, které ukončily normovanou laktaci, dosáhl v uplynulém kontrolním roce čísla 291 618 kusů. Oproti předchozímu roku je to pokles o 13 761 kusů normovaných laktací. Průměrná užitkovost všech krav zapojených do kontroly užitkovosti v ČR byla 7 726 kg mléka při tučnosti 3,84 % (297 kg) a obsahu bílkovin 3,34 % (258 kg). Porovnáním s předchozím kontrolním rokem došlo jen k mírnému navýšení užitkovosti o 67 kg mléka, obsah tuku poklesl na 3,84 % (-0,03 %) a obsah bílkovin se zvýšil o 0,02 % na 3,34%. Ukazatel délky mezidobí všech krav zapojených do KU činil 410 dnů (-1 den) a věk prvního otelení byl 26/29 (27/03 v roce předchozím). Užitkovost všech krav českého strakatého plemene zapojených do KU činila 6 473 kg mléka, při tučnosti 3,99 % (258 kg) a obsahu bílkovin 3,45 % (224 kg). Ukazatel mezidobí činil 399 dní a věk při prvním otelení byl 28/12.

Vzhledem k provedeným změnám v Řádu plemenné knihy českého strakatého skotu, které vstoupily v platnost k 1. 4. 2010 a které se týkaly členění oddílů plemenné knihy českého strakatého skotu, došlo ke změně přiřazení jednotlivých plemenic ve výsledcích kontroly užitkovosti podle plemenné příslušnosti. Dojnice českého strakatého skotu zapojené v plemenné knize dosáhly průměrné užitkovosti srovnatelné s uplynulým rokem, a to 6 521 kg mléka, 3,98 % tuku a 3,44 % bílkovin a mezidobí 398 dnů (-1 den). Věk prvního otelení byl 28 měsíců a 11 dnů. Tyto výsledky jsou vypočteny z 119 531 ukončených normovaných laktací. V plemenné knize českého strakatého skotu bylo zapsáno ke konci kontrolního roku 1 045 chovů s počtem 140 064 krav. Nejvyšší počty plemenných krav jsou na Vysočině (31 010 ks), v Jihočeském kraji (23 692 ks) a Pardubickém kraji (22 256 ks). V hlavním oddíle plemenné knihy

bylo zapsáno 88 676 plemenic. Přehled výsledků za plemennou knihu naleznete v tabulce 2.

Rozložení užitkovosti populace krav

šlechtitelských chovů. Do soutěže se započítávají výsledky chovů, které v daném roce měly ve výsledcích alespoň jednoho prověřeného býka, opětovně využívaného

Tab. č. 2: Užitkovost podle oddílů PK českého strakatého skotu - kontrolní rok 2009/2010

Oddíl PK	Pořadí laktace	Počet normovaných laktací	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bílkovina %	Bílkovina kg	Věk prvního otelení/ mezidobí
PCA	1. laktace	26156	5920	4,04	239	3,50	207	28/10
	2 a vyšší	55966	6864	3,94	270	3,44	236	397
	celkem	82122	6563	3,97	260	3,46	227	
	meziroč. roz.	-5452	34	-0,02	-1	0,03	3	-1
PCB	1. laktace	7761	5829	4,10	239	3,51	204	28/15
	2 a vyšší	14766	6822	3,98	272	3,44	234	402
	celkem	22527	6480	4,02	261	3,46	224	
	meziroč. roz.	-356	-93	-0,01	-4	0,03	-1	1
PCC	1. laktace	4846	5760	4,08	235	3,50	201	28/10
	2 a vyšší	10036	6632	3,98	264	3,42	227	401
	celkem	14882	6348	4,01	255	3,44	219	
	meziroč. roz.	-1136	-35	-0,02	-2	0,03	1	-3
Celkem	1. laktace	38763	5882	4,06	239	3,50	206	28/11
	2 a vyšší	80768	6827	3,95	270	3,44	235	398
	celkem	119531	6521	3,98	260	3,45	225	
	meziroč. roz.	-6944	2	-0,03	-1	0,02	2	-1

na konci kontrolního roku se oproti loňskému opět posunulo do intervalů s užitkovostí vyšší. Stále je však 26 % laktací na úrovni do 5 500 kg mléka, v rozmezí užitkovostí 5 500 až 7 000 kg mléka se nachází téměř 38 % laktací, 30 % laktací je v intervalu 7 000 – 9 000 kg mléka a 6 % laktací je nad 9 000 kg mléka. V plemeni se najdou i opravdu velmi užitková zvířata, o čemž svědčí i 14 uzávěrek přes 13 000 kg mléka. Nejlepší plemenici kontrolního roku podle produkce kg bílkovin se stala kráva ze zemědělské společnosti AGRO DRUŽSTVO Načeradec ušního čísla CZ 153 348 921 po otci NIC 010 NENNI JB a otci matky SAL 021. Tato nadojila za kontrolní rok na své druhé laktaci 14 558 kg mléka, při tučnosti 4,04 % a obsahu bílkovin 3,55 %. Mezidobí u této krávy bylo 340 dnů. Další pořadí špičkových užitkových krav naleznete v tabulce číslo 3. Do pátého ročníku již letos dospěla Soutěž šlechtitelských chovů, jejíž vyhlášení proběhlo 1. prosince 2010. Partnerem letošního ročníku se stala firma Alltech Czech Republic.

Ještě jednou připomínáme podmínky, které jsou třeba splnit pro vstup zemědělského podniku mezi „extraligu“

v plemenitbě, a nebo v posledních třech letech byl zapsán nejméně jeden býk z jejich chovu do plemenné knihy pro využití v plemenitbě. Zároveň podnik musí chovat český strakatý skot jako hlavní plemeno nebo jej musí vést v oddělené zootechnické a plemenářské evidenci. První místo v letošním ročníku soutěže obhájila Zemědělská akciová společnost Koloveč. Zejména výrazným úspěchem v opakovaném nasazení býků zlepšovatelů si udržela svoje vedoucí postavení před chovateli z Krásné Hory. Oba tyto zemědělské podniky patří ke špičkám domácího šlechtění a počtem vyprodukovaných býků do plemenitby výrazně ovlivňují domácí šlechtitelský program. Třetí místo trochu překvapivě, avšak velmi oprávněně, získal pan Miloslav Drhovský z jihočeského Maršova. Jeho aktivní přístup v produkci býčků, účast na výstavách a velmi dobré výsledky v produkci i reprodukci vedly k vynikajícímu úspěchu. Za zmínku určitě stojí i čelní umístění chovu z DVP, družstva Pyšel. Tento podnik, a zejména osobně pan František Dvořák, je výjimečný propagátor chovu českého

Tab. č. 3: Výběr nejlepších krav českého strakatého plemene podle kg bílkovin v roce 09/10

Poř.	Číslo	Kod.	Chovatel	Plem.	Otec	OM	Lakt.	Dny	Kg ml.	% T	Kg T	% B	Kg B	Kg B+T	Mez.
1	153348	921	AGRODR. NACERADEC	C100	NIC-010	SAL-021	2	305	14558	4,04	588	3,55	517	1105	340
2	123460	503	ALA A.S. REPNIKY	C100	HEL-023	UF-006	6	312	12411	4,64	576	3,89	483	1059	374
3	7363	962	ZAS HORNÍ BRADLO	C80R	MOR-059	TAR-005	4	323	13554	4,27	579	3,33	452	1031	533
4	107970	921	AGRODR. NACERADEC	C100	UF-059	REZ-300	3	320	13107	4,36	572	3,36	440	1012	372
5	125416	101	VOD ZDISLAVICE	C69R	HG-076	ME-159	5	309	13691	3,82	523	3,48	476	999	349
6	111870	101	AGRODR. NACERADEC	C69RA	JUN-619	REZ-300	8	324	12564	4,52	568	3,38	425	993	368
7	134343	101	AGRODR. NACERADEC	C84A	HG-109	JUN-619	6	303	13429	4,16	558	3,19	429	987	463
8	134315	101	AGRODR. NACERADEC	C80A	HG-076	JUN-619	7	319	12125	4,85	588	3,2	388	976	388
9	13794	971	ZAKOPALOVA PETRA	C75R	ZEL-029		5	337	12244	4,72	578	3,21	393	971	426
10	111418	972	ZP KVASICHO A.S.	C60H	MKM-261	NGA-229	3	310	11545	4,95	571	3,45	398	969	354
11	153697	921	VOD ZDISLAVICE	C100	RAD-071	ZEL-047	2	309	12813	4	513	3,55	455	968	415
12	188860	921	AGRODR. NACERADEC	C100	AMT-019	UF-059	1	307	12919	4,29	554	3,17	409	963	22/21
13	99841	952	ZD DOBRA VODA	C86R	BA-089	SAL-066	2	312	12304	4,47	550	3,28	404	954	542
14	118868	921	ZD KRASNA HORA A.S.	C100	RAD-099	BJR-228	3	334	11038	4,77	526	3,82	422	948	387
15	20622	931	PIVONKA	C69R	HUS-003	RED-196	4	329	12962	4,17	540	3,1	402	942	397
16	21837	961	ZD VELKA LOSENICE	C80R	MKM-225	BJR-276	5	327	11019	4,8	529	3,7	408	937	336
17	102733	953	AGRONEA A.S. POLICKA	C83A	RAD-099	REN-387	3	325	12186	4,24	517	3,44	419	936	557
18	125638	504	ZEPO BELOHRAD A.S.	C84R	MOR-059	ZEL-047	5	325	12401	4,32	536	3,23	400	936	460
19	104893	506	BELINA OLDRICH	C100	UF-022	SAL-010	6	307	10282	5,81	597	3,3	339	936	362
20	34690	953	BELINA OLDRICH	C100	AMT-014	CAN-001	4	315	10567	5,38	569	3,45	365	934	392
21	266787	961	AZ HOLDING A.S.	C87R	RAD-198	MKM-215	2	312	13294	3,79	504	3,22	428	932	387
22	186697	931	ZD BELCICE	C80R	UF-068	PY-572	2	324	11430	4,47	511	3,66	418	929	435
23	153787	931	PIVONKA	C53R	MKM-229	RED-196	3	311	13034	3,91	509	3,18	415	924	454
24	30173	953	ZOD ZALSI	C78A	BJ-124	REZ-335	4	323	12973	4,09	531	3,03	393	924	364
25	7513	921	AGRODR. NACERADEC	C86R	MOR-059	ZEL-025	4	313	12655	3,96	501	3,33	421	922	409
26	117996	921	VOD ZDISLAVICE	C100	RAD-064		3	313	13194	3,49	461	3,43	453	914	381
27	126816	932	ZD MERKLIN U PRESTIC	C82R	BJR-291	CSM-353	3	354	11485	4,38	503	3,57	410	913	421
28	7462	921	AGRODR. NACERADEC	C86R	HG-109	LB-354	5	324	12108	4,41	534	3,11	376	910	399
29	151843	961	ZD OKRISKY	C86A	PRP-123	BJ-124	4	314	10751	4,68	503	3,77	405	908	423
30	235087	961	DVPM SLAVIKOV	C100	BA-097	BJ-161	2	326	12706	3,75	477	3,38	429	906	403
31	122819	505	ZD DOLANY	C76AR	MOR-059	REN-387	4	320	12008	4,26	511	3,28	394	905	498
32	133675	921	ZAS UZICE A.S.	C70R	REZ-376		2	328	12431	3,86	480	3,41	424	904	361
33	235070	961	DVPM SLAVIKOV	C88H	POL-007	MOR-100	2	321	12330	4,2	518	3,13	386	904	391
34	176036	961	DVP, DRUZSTVO PYSEL	C100	RAD-104	HEL-008	3	315	11989	4,05	486	3,48	417	903	431
35	16136	932	MALY BOR AGROSPOL, AS	C75R	HEL-034	RED-239	5	317	11409	4,4	502	3,49	398	900	334
36	133482	610	ZD KOZICHOVICE	C100	HG-183	REZ-300	5	319	11955	3,87	463	3,63	434	897	382
37	28630	921	ZAS UZICE A.S.	C100	RAD-064	REZ-316	4	322	12187	3,9	475	3,45	420	895	419
38	151060	932	MALY BOR AGROSPOL, AS	C100	HEL-023	NIC-005	2	315	11346	4,57	519	3,31	376	895	352
39	249119	931	ZD KOVAROV	C61H	NEB-747	NEA-065	2	285	9275	5,75	533	3,89	361	894	418
40	127888	610	DVP, DRUZSTVO PYSEL	C78A	MOR-059	FZ-160	6	307	12132	3,81	462	3,54	430	892	462
41	117614	921	VOD ZDISLAVICE	C100	RAD-064	MOR-045	4	318	12999	3,64	473	3,22	419	892	374
42	208381	961	ZD VELKA LOSENICE	C87A	MOR-059	EB-310	3	310	12193	3,77	460	3,53	431	891	481
43	29724	961	AGROSPOL UTECHOVICE	C75R	HG-149	RED-236	4	307	11078	4,52	501	3,52	390	891	375
44	117597	504	BELINA OLDRICH	C79A	TAR-005	LB-354	4	296	9360	6,1	571	3,42	320	891	409
45	210591	931	ZOD BORO VANY	C100	AMT-009	MOR-059	2	307	12821	3,7	475	3,24	415	890	363
46	154138	932	AG-PRODUKT A.S.	C100	RAD-180	BJR-228	2	307	9826	5,56	546	3,5	344	890	370
47	117859	921	VOD ZDISLAVICE	C100	NIC-010	UF-025	3	326	12968	3,51	455	3,35	434	889	338
48	154088	921	ZS DUBLOVICE A.S.	C76R	BO-846	MOR-051	2	312	10724	4,55	488	3,73	400	888	370
49	18622	961	ZDV HODISKOV	C84A	MOR-059	ZEL-025	4	315	10619	4,67	496	3,69	392	888	554
50	158715	931	ZOD OLESNIK	C81R	HG-198	SAL-025	3	334	10470	4,78	500	3,7	387	887	600

strakatého skotu. To v letošním roce prokázal účastí na výstavách nejen v rámci naší republiky. Historický úspěch ve francouzském Épinalu jen umocňuje oprávněnost umístění v horní části žebříčku soutěže.

Tradiční ocenění nadprůměrných výsledků mléčné užitkovosti jednotlivých stájí formou stájových štítů proběhne i za kontrolní rok 2009/2010. Kategorie oceňovaných užitkovostí se neměnily, a tak bylo uděleno 165 stájových štítů pro užitkovost 7000 kg mléka a více. Za zmínku stojí 8 oceněných stájí s průměrnou užitkovostí 8500 kg mléka a více a po jedné stáji v užitkovostním limitu nad 9000kg a nad 9500 kg. Průměrnou užitkovostí 9326 kg mléka ve stáji opět dokázal schopnosti svých dojníc pan Michal Doležal ze Strachovic. A nejlepší stáj chovající kombinované plemeno je v zemědělské společnosti AGRO DRUŽSTVO Načeradec. Na svých 70 uzávěrkách dokázali vyprodukovat 9586 kg mléka při tučnosti 4,34 % a průměrné bílkovině 3,35 %. Výborný ukazatel mezidobí 397 dnů jen potvrzuje tento výsledek.

Ohodnocením, které oceňuje dlouhověkost krav, se stalo předávání štítů chovatelům dlouhověkých krav. Pro letošní rok byla spodní hranice pro ocenění štítem posunuta na 60 000 kg mléka celoživotní užitkovosti plemence. I tak se nad tuto hranici letos poprvé dostalo 238 krav. Následující hranici 75 000 kg mléka překonalo 57 krav. A co je opravdu vynikajícím úspěchem, je osm krav, které překonaly poprvé za svůj život celoživotní užitkovost 100 000 kg mléka. Celou tabulku dlouhověkých krav naleznete v zadní části Zpravodaje.

Tab. č. 5: Rozdělení stájových štítů podle průměrné užitkovosti stáje

Interval	Štítů
nad 7000	98
nad 7500	44
nad 8000	13
nad 8500	8
nad 9000	1
nad 9500	1

Tab. č. 4: Výsledky kontroly užitkovosti podle krajů k 30. 09. 2010

Region, kraj	Laktace	Počet norm. laktací	Lakt. dny	Mléko kg	Tuk		Bílkoviny		Věk při 1.otel.
					%	kg	%	kg	Mezidobí
Hlavní město Praha	první	71	298	7 924	3,73	295	3,28	260	23/28
	druhé a vyšší	125	300	10 353	3,70	383	3,18	329	396
	celkem	196	299	9 473	3,71	351	3,21	304	
Středočeský kraj	první	13547	300	7 367	3,82	281	3,31	244	26/17
	druhé a vyšší	22992	298	8 230	3,83	315	3,29	271	419
	celkem	36539	298	7 910	3,82	302	3,30	261	
Jihočeský kraj	první	14820	298	6 555	3,97	260	3,37	221	28/24
	druhé a vyšší	28377	296	7 134	3,96	282	3,34	239	411
	celkem	43197	297	6 935	3,96	275	3,35	233	
Plzeňský kraj	první	11631	299	6 793	3,96	269	3,38	230	27/27
	druhé a vyšší	19381	296	7 446	3,96	295	3,35	249	415
	celkem	31012	297	7 201	3,96	285	3,36	242	
Karlovarský kraj	první	663	296	5 172	4,20	217	3,37	174	32/26
	druhé a vyšší	1531	295	5 571	4,14	231	3,35	187	427
	celkem	2194	295	5 450	4,16	227	3,36	183	
Ústecký kraj	první	1461	300	7 161	3,79	272	3,25	233	27/16
	druhé a vyšší	2528	298	7 555	3,86	292	3,25	246	421
	celkem	3989	299	7 410	3,84	285	3,25	241	
Liberecký kraj	první	2684	298	6 063	4,13	250	3,31	201	28/18
	druhé a vyšší	6342	295	6 596	4,18	276	3,32	219	399
	celkem	9026	296	6 437	4,16	268	3,32	214	
Královéhradecký kraj	první	9740	298	6 779	3,89	264	3,35	227	27/18
	druhé a vyšší	17067	296	7 515	3,88	291	3,32	249	407
	celkem	26807	296	7 247	3,88	281	3,33	241	
Pardubický kraj	první	11172	296	6 763	3,86	261	3,40	230	27/16
	druhé a vyšší	21014	294	7 590	3,82	290	3,35	255	398
	celkem	32186	294	7 303	3,83	280	3,37	246	
Vysočina	první	19897	299	7 133	3,89	277	3,36	240	27/12
	druhé a vyšší	36147	296	7 974	3,88	309	3,33	265	411
	celkem	56044	297	7 675	3,88	298	3,34	256	
Jihomoravský kraj	první	7737	299	7 149	3,83	274	3,32	237	26/15
	druhé a vyšší	13190	298	7 972	3,83	305	3,33	265	411
	celkem	20927	298	7 668	3,83	294	3,32	255	
Olomoucký kraj	první	7990	299	7 424	3,78	281	3,36	249	26/15
	druhé a vyšší	13429	297	8 146	3,80	310	3,35	273	418
	celkem	21419	298	7 876	3,80	299	3,35	264	
Zlínský kraj	první	5075	301	7 979	3,89	310	3,31	264	26/02
	druhé a vyšší	8598	299	8 761	3,89	341	3,29	288	414
	celkem	13673	300	8 471	3,89	330	3,30	279	
Moravskoslezský kraj	první	6310	299	8 274	3,72	307	3,27	270	25/15
	druhé a vyšší	9876	298	9 296	3,74	348	3,26	303	424
	celkem	16186	299	8 897	3,73	332	3,26	290	
ČR CELKEM	první	104969	298	7 204	3,86	278	3,37	243	26/29
	druhé a vyšší	186649	296	8 020	3,84	308	3,33	267	410
	celkem	291618	297	7 726	3,84	297	3,34	258	

započteny uzávěrky KU metody A

Tab. č. 6: Výsledky soutěže šlechtitelských chovů 2010

poř.	podnik	uzávěrek	zaps. býci PK	prověřeni býci	dlouhověké	produkce T+B	mezidobí	osvalení stáda	výstavy	celkem
1	ZAS Koloveč	675	16,3	269,7	1,5	54	14,2	-0,3		355,4
2	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	665	24,1	210,6	0,4	59,5	7,8	5,4	10	317,8
3	Miloslav Drhovský, Maršov 10	62	80,6		0,5	46,5	21,7	3	4	156,3
4	Agris Jedovnice, s.r.o.	111		95,7	0,0	27	13,9	5,1		141,7
5	Proagro Radešínská Svratka, a.s.	566	5,3	71,4	0,1	27,5	21,4	4,8		130,5
6	ZD Bělčice	445		34,8	1,1	76	7,4	2,1		121,4
7	DVP, družstvo Pyšel	294	17,0		0,8	51,5	0,2	10,8	31	111,3
8	ZEMSPOL, a.s. Sloup	403		56,7	0,9	29	10,5	9,6		106,7
9	VOD Zdislavice	383	7,8	49,5	1,8	38,5	5,6	0,6		103,9
10	ZS Nalžovice, a.s.	218	13,8		1,1	44	20,5	5,7	12	97,0
11	HD Určice, družstvo	540	9,3		0,8	42	19,9	9,6	10	91,6
12	ALA, a.s. Řepníky	162	24,7		2,0	39	2,8	7,5	10	86,0
13	Miroslav Černý	16		93,6	22,5	-16	-14,2	-0,9		85,0
14	ZD Nová Ves - Víška	301	16,6		1,7	52,5	3,6	8,1		82,5
15	ZOD Čáslavice	287	3,5	66,3	0,1	9,5	-6	6,6		80,0
16	VSP Group, a.s.	328	6,1	55,5	1,9	-3	18,1	-2,1		76,5
17	Agro Liboměřice, a.s.	724	4,1		0,3	35,5	11,6	13,2	10	74,7
18	ZAS Horní Bradlo	295	3,4		0,3	42	10,2	12,3		68,2
19	VESA Velhartice	120	8,3		0,3	36	15,8	5,1		65,5
20	Klas Nekoř, a.s.	378	21,2		0,2	24	12,8	6,6		64,8
21	Příkosická zemědělská, a.s.	1095	5,5	26,1	0,4	25	-2,1	5,1		60,0
22	Školní statek Hořice			58,8						58,8
23	ZD Kouty	410	7,3		0,1	30	13	5,7		56,1
24	ZD Čechtice	217	4,6		0,3	55	-10,3	6,3		55,9
25	Družstvo Agra Březnice	274	14,6		0,7	9	11,3	9	11	55,6
26	ZD Kožichovice	529	1,9		0,5	31	12,7	6	2	54,1
27	ZD Pozovice	259	3,9		0,6	30	13,5	6		53,9
28	ZAS Úžice, a.s.	473	2,1		0,1	41	-1,9	9	3	53,3
29	VOD Kámen	571	7,0		0,5	34	10,1	1,5		53,1
30	Agronea Polička, a.s.	477	16,8	24,3	0,4	2,5	0,5	8,4		52,8
31	ZD Velká Losenice	630	4,8		0,7	30,5	8,8	7,2		52,0
32	Agrodružstvo Lhota p. Libčany	388			2,7	24	22,7	1,5		50,9
33	ZD Chýšť	462			0,3	28,5	19,6	1,5		49,9
34	ZAS Mžany, a.s.	517	5,8		0,5	19,5	26,5	-5,4		46,9
35	DV Police nad Metují	217	4,6		0,5	26,5	12,7	-2,4		41,9
36	Podchlumí a.s.	301	3,3		0,4	6	25,7	6,3		41,8
37	Bobrovská, a.s.	205	4,9		0,9	28,5	5,5	0,9		40,7
38	SVOM, s.r.o.	153			0,2	46,5	-6	-2,1		38,6
39	ZD Merklín u Přeštic	670	3,0		0,1	41,5	-4,7	-1,8		38,1
40	GenAgro Říčany, a.s.	687	2,9		0,1	10	12,7	11,1		36,9
41	ZDV Sirákov (Poděšín)	180	5,6		1,8	23	0,7	3		34,1
42	ZD Žernov	226	4,4		0,1	25	3,3	0,6		33,5
43	ZD Velké Svatoňovice	187	16,0		0,0	-0,5	14,5	1,5		31,5
44	VFÚ Brno, ŠZP Nový Jičín	72			1,0	55,5	-26,8	1,2		30,9
45	Agrochlum Záluží, spol. s r.o.	146	13,7	72,3	0,0	-20,5	-27,8	-7,2		30,5
46	ZEAS Nedakonice, a.s.	644			0,2	9	10,8	7,8		27,8
47	Ing. Adolf Neuman	34	29,4		0,0	1	4	-7,2		27,2
48	ZOD Opatovec	474			0,6	10,5	5,2	9,3		25,6
49	Nahořanská, a.s.	355	5,6		0,1	6,5	13,5	-0,6		25,1
50	Jaroslav Neuman, Dolní Kalná 48	44	22,7		0,0	0,5	-7	7,2		23,4
51	Zemědělské družstvo Vendolí	241			0,0	-3,5	21	5,1		22,6
52	ZD Maleč	380	5,3		0,1	11,5	-1,5	6,9		22,2
53	Agro Kuncčina, a.s.	233			0,0	12,5	-7,7	9,6	7	21,4
54	Kojál Krásensko, družstvo	272	7,4		0,3	4	-4,8	6,6		13,5
55	Agrochov Kasejovice	694		16,2	0,0	-13	6,9	0,3		10,4
56	Agro Zvole, a.s.	241	16,6		0,1	5	-9	-2,7		10,0
57	Agroos, spol. s r.o.	98			1,0	20	-17,8	6		9,2
58	Agrospol Bolehošť, a.s.	346			0,2	11	-7,6	5,4		9,0
59	VIKA Kameničná, a.s.	242	4,1		0,0	-5,5	0	6		4,6

poř.	podnik	uzávěrek	zaps. býci PK	prověřeni býci	dlouhověké	produkce T+B	mezidobí	osvalení stáda	výstavy	celkem
60	ZD Vysočina Želiv	116			0,8	7	-4	-0,9		2,9
61	Agrojilm, s.r.o.	116	17,2		0,3	-11	-8	0,6		-0,9
62	Otakar Stupka, Strašice	57			0,5	0	-10,2	8,4		-1,3
63	Agrocentrum Jizeran, a.s.	513	1,9		0,4	-30	6	-4,5		-26,1
64	Svratecko, a.s.	156	6,4		0,0	-48	11,5	-2,4		-32,5
65	ZKS Agro Zahořany s.r.o.	447	2,2		0,2	-20	-9,7	-6,9		-34,2
66	ZD Mříčná	291			0,0	-36,5	-13,2	-7,5		-57,2
67	Kozákov družstvo, Záhoří	272			0,0	-23	-36,3	-8,7		-68,0
68	ZOPOS Přestavky, a.s.	126	7,9		0,6	-59,5	-31,7	0		-82,7
69	Vladimír Vacek, Pěkov 31	56			0,0	-30,5	-45	-9		-84,5

Kongres Světové asociace chovatelů strakatého skotu v Austrálii

Kristýna Skopalová

Foto: František Hřeben

Na konci září se v australském Melbourne konal Kongres Světové asociace chovatelů strakatého skotu (World Simmental-Fleckvieh Federation – WSFF).

Zasedání pracovních skupin a výbo-ru proběhlo 18. 9. 2010 v hlavním městě australského státu Victoria, v Melbourne. Diskuse zástupců 15ti členských států byly zaměřeny především na další vývoj a činnost WSFF, jako organizace zastřešující jak chovatele kombinovaného typu, tak zástupce ze států, kde je simentál chován výhradně v systémech bez tržní produkce mléka.

K zásadním prezentacím patřil příspěvek Bernharda Luntze z Německa, který poprvé představil možnost harmonizace některých ukazatelů exteriéru celosvětově, tedy jak u zvířat bez tržní produkce mléka, tak u zvířat v dojených stádech. Systém by vycházel z minimálního doporučeného okruhu znaků, které by byly shodně hodnoceny u obou typů strakatého skotu ve všech členských státech WSFF. V Evropě používá stejný systém hodnocení exteriéru krav již 10 zemí, sjednocení v rámci hodnocení dopomáhají pravidelná setkání bonitérů, podobně by bylo možné postupovat i celosvětově. Návrh byl všemi delegáty přijat pozitivně, i nadále se bude tato otázka diskutovat. Jeho poutavá prezentace je dispozici ke stažení na webových stránkách Světové asociace www.wsff.info.

Ing. Johann Tanzler z Rakouska informoval zástupce všech členských států o postupu v problematice genomické selekce v populaci strakatých plemen v Evropě. Vyzdvihl důležitost brzkého získání genomických plemenných hodnot, stejně tak možné dopady genomické selekce na stávající systémy konvenčních šlechtitelských programů. V závěru svého příspěvku zdůraznil skutečnost, že genomická selekce se nabízí jako výborný pracovní nástroj chovatelů a šlechtitelů skotu, ale v žádném případě nemůže nahradit stávající systémy kontroly užitkovosti a dědičnosti. Bez kvalitních dat vstupujících do genetického hodnocení by nebylo možné realizovat ani genomickou selekci. Fred Schutze (USA) představil výsledky genomických plemenných hodnot získaných v rámci projektu Americké simentálské asociace.

K velmi zajímavým patřila přednáška Dale Bakera, prvního předsedy Australské simentálské asociace. Ve své prezentaci se věnoval historii, vývoji a současnému stavu chovu simentála v Austrálii. Kromě klasických chovů s čistokrevnou plemenitbou je stále častěji simentál využíván v různých systémech křížení pro stáda zaměřená výhradně na produkci hovězího masa. Zvláště populární jsou kříženci Simentála s Angusem – Simangus.

Aktuality ze světa genetického hodnocení masné užitkovosti prezentoval členskému shromáždění Dr. Rickards, odborník, který stál u zrodu genetického hodnocení simentála v Austrálii. Ve své prezentaci popsal vývoj systému odhadu plemenných hodnot od prvopočátku až po současnost, kdy Austrálie spolu s dalšími státy využívá platformy BREEDPLAN pro genetické hodnoce-

ní zvířat. Zajímavé bylo představení hodnocení dosažovaného genetického zisku – benchmarking a nástroje, které jsou pro měření dosaženého výsledku používány. Vedle „klasického“ hodnocení genetického zisku jednotlivých vlastností až po agregaci zisku a propočítání do tzv. supermarket indexu. Dr. Rickards stručně nastínil také zařazení geonomických informací od systémů odhadů plemenných hodnot a stále populárnější on-line aplikace pro chovatele.

Součástí letošního kongresu byly rovněž volby do prezidia Světové asociace. Prezidentem WSFF byl opět zvolený Bruce Holmquist z Kanady, i na dalších nejdůležitějších postech v rámci WSFF nedošlo ke změnám. Doc. Josef Kučera z České republiky je znovuzvolený 1. viceprezident a Bill Almond 2. viceprezidentem. Delegáti touto volbou ocenili profesionální práci výše zmíněných v uplynulém 2letém volebním období.

Kongres jednoznačně vyslovil podporu další intenzivní spolupráci mezi Světovou a Evropskou asociací chovatelů strakatého skotu. Od letošního roku je navíc podpořena i vydáním společného zpravodaje, v roce 2011 dokonce dojde k historicky prvnímu společnému jednání obou asociací v italském Udine, kde současně proběhne Kongres evropské federace a zasedání Výboru světové federace.

Po zasedání Kongresu WSFF měli delegáti možnost navštívit 155. ročník Královské Melbournské výstavy

– Royal Melbourne Show, zhlédnout hodnocení plemene simentál, setkat se s řadou australských chovatelů a diskutovat místní podmínky pro chov a šlechtění. Akce této velikosti byla bezesporu výjimečným zážitkem pro všechny. Odborný program cesty byl poté zakončený návštěvou několika místních farem s chovem hlavně simentálského plemene.

Zvláště zajímavá byla zastávka na farmě Tempelton Fleckvieh, jejíž majitel se před 3 lety rozhodl využívat strakaté býky v rámci plemenitby. Na 132 hektarech pastvin chová 130 holštýnských dojníc, v současné době již také 30 kříženek F1 se strakatým skotem. Farma je zapojena do systému ekonomického hodnocení dojených farem ve státě Victoria, ve kterém má každý chovatel k dispozici porovnání své farmy s průměrem všech chovů zapojených do stejného systému. Většina údajů, včetně ekonomických ukazatelů, je v tomto systému přepočítávána na hektar půdy. Několik čísel roku 2009, která hovoří sama za sebe (v AUD):

	Tempelton Fleckvieh	průměr farem státu Victoria
Počet dojníc	148	307
Kg složek na ha	575	752
Kg mléka na ha	8373	9938
Náklady na inseminaci na ha	303	65
Celkové produkční náklady na ha	2300	3334
Zisk na ha	918	17

Greg Templeton patří k průkopníkům strakatého skotu v kombinovaném typu v Austrálii a se svým rozhodnutím je více než spokojen.

Kromě odborného programu nabídla Austrálie také řadu možností pro neformální setkání s kolegy z celého světa a zároveň jedinečnou možnost poznat zajímavou australskou přírodu.

Přehlídka plemenic na veletrhu Země živitelka

Tomáš Kopec

V rámci 37. ročníku veletrhu Země živitelka se konala tradiční přehlídka plemenic českého strakatého skotu. Na českobudějovickém výstavišti bylo k vidění 12 krav ze čtyř jihočeských chovů - Družstva Agra Březnice, Zemědělského družstva Opařany, Zemědělského družstva Kojčice a Farmy u Drhovských z Maršova u Malšic. V nedalekých stájích mohli návštěvníci zhlédnout jalovice a býky českého strakatého plemene.

Předváděné krávy hodnotil bonitér Českomoravské společnosti chovatelů Ing. Jaroslav Mokrý. Zvířata byla rozdělena do dvou kategorií – prvotelky a starší krávy. V kategorii starších krav byly k vidění krávy na druhé až páté laktaci. Absolutní vítězkou se stala druhotelka z Družstva Agra Březnice po otci MOR-051, narozena 29. července 2005. Tato plemnice, která se rovněž umístila na druhém místě v Opařanech, nadojila na druhé laktaci 9060 kg mléka s obsahem tuku 3,98 % a bílkovin 3,45 %. Hodnotitel ocenil na vítězce zejména kapacitu, korektní končetiny a závěsný vaz.

Na druhém místě skončila reprezentantka ZD Kojčice po býkovi ZEL-078. Tato prvotelka narozená 18. července 2007 zaujala zejména tělesným rámcem. Na třetím místě se umístila rovněž prvotelka, dcera RAD-225 z Družstva Agra Březnice.

1. místo Družstvo Agra Březnice (O:MOR-051), 2. místo ZD Kojčice (O:ZEL-078), 3. místo Družstvo Agra Březnice (O:RAD-225).

Přehlídku krav českého strakatého skotu hodnotil Ing. Jaroslav Mokrý.

Šampiónka výstavy, Družstvo Agra Březnice (O:MOR-051).

Den otevřených dveří v AZ Holding

Tomáš Kopec

Dne 21. září 2010 pořádal Svaz chovatelů českého strakatého skotu a společnost Alltech, generální partner soutěže šlechtitelských chovů, den otevřených dveří v akciové společnosti AZ Holding, a.s. se sídlem ve Věstíně. Prohlídka stájí a následné přednášky se uskutečnily ve středisku v Rovečném.

Zemědělská společnost AZ Holding, a.s. hospodaří na cca 900 ha zemědělské půdy, necelá polovina je orná. Veškeré pozemky se nacházejí v horské oblasti. Osmadesát procent pozemků je určeno pro výrobu krmiv, na zbývající ploše pěstují ozimou

řepku a tritikale. V současné době chovají 500 kusů skotu, z toho 300 kusů krav. Průměrná užitkovost se pohybuje na úrovni 8716 kg mléka s obsahem tuku 4,07% a 3,38% bílkovin.

Po prohlídce stájí si mohli návštěvníci vyslechnout přednášku Ing. Marie Ondrákové, Ph.D. ze Svazu chovatelů českého strakatého skotu o aktualitách ve šlechtění českého strakatého skotu, zejména o novinkách v odhadech plemenných hodnot masné užitkovosti a o harmonizaci exteriéru v rámci EVF. Jako druhý přednášející vystoupil Ing. Petr Růžička ze společnosti

Alltech, který uvedl základní informace o společnosti Alltech a o nabídce svých produktů.

Zemědělský den v Mžanech

Marie Ondráková

Za krásného slunečného, i když trochu větrného, počasí uspořádali Zemědělská akciová společnost Mžany, a.s., Místní akční skupina Hradecký venkov a plemennářská firma CHOVSERVIS a.s. Zemědělský den, jehož hlavním cílem bylo seznámit odbornou i laickou veřejnost s chovem českého strakatého skotu. Na začátku pozdravil návštěvníky ředitel pořádajícího podniku Dr. Ing. Jan Pešek a seznámil je s podnikem. Akciová společnost hospodáří na 2109 ha a v posledních letech provedla rekonstrukci stájí pro chov skotu na některých střediscích.

Přehlídky a vyhodnocení nejlepších plemenic českého strakatého plemene se kromě domácího podniku zúčastnily také plemenice ze Zemědělského družstva Velká Losenice, ZEOS Lomnice a.s., Agro Zvole a.s. a z farmy pana Lubomíra Bednáře. Soutěžní přehlídky se zúčastnilo 21 plemenic na první až šesté laktaci, které se přestavily v šesti kolech. Hodnocením byl pověřen Ing. Luboš Novotný, bonitér Českomoravské společnosti chovatelů.

Prvotelky se představily ve třech základních kolech. Do finále postoupily dvě zástupkyně domácího chovu a jedna ze ZD Velká Losenice. Nejlepší prvotelkou se stala domácí zástupkyně 194664 952 po otci Magirus MOR-162 a otci matky BJ-124, která byla vyššího tělesného rámce s dobrým středotrupím při pěkném osvalení, s kapacitním vememem a korektními končetinami. Také plemenice na druhé a vyšší laktaci se představily ve třech kolech. Do

Veliká radost domácích z vítězství

finále postoupila jedna zástupkyně z Agro Zvole, a.s., jedna ze ZAS Mžany a.s. a jedna z chovu p. Lubomíra Bednáře. Vítězkou starších krav byla zvolená domácí zástupkyně 171022 952 po otci REZ-368 a otci matky MOR-59, která vynikala prostornou zádí, dobrým osvalením a výborným upnutím vemene s velmi korektními struky. Do hlavního finále tak tedy postupovaly plemenice z domácího podniku a souboj mezi mládím a stářím nakonec vyhrálo stáří. Toto vítězství pro chovatele bylo o to cennější, že otec této plemenice REZ-368 se sám v tomto chovu narodil. Ocenění za nejlepší vemeno získala druhotelka ze ZD Velká Losenice po otci RAD-64 a otci matky MOR-59. Její vemeno bylo pravidelné, s vynikající žlaznatostí a pevným závěsným vazem. V rámci doprovodného

programu byla také představena domácí matka byků kombinace MOR 59 x BAB 18, se svým dvouměsíčním synem po Rureiřovi RAD-239 a také kolekce jalovic po otce Van Dyck RAD-287. Pořadatelé připravili pro návštěvníky také netradiční soutěž v odhadu hmotnosti. Návštěvníci měli odhadnout nejenom hmotnost konkrétní plemenice, ale také kolikrát se do její hmotnosti vejde součet hmotnosti všech tří mžanských zootechniků, a to s přesností na dvě desetinná místa. Po vyhodnocení nejlepších zvířat měli návštěvníci možnost prohlédnout si stáje a mechanizaci na středisku Mžany. Pro děti byl v průběhu celé akce zajištěn bohatý doprovodný program a pro všechny návštěvníky ochutnávka řady regionálních potravin.

Oslavy 20+10 Svazu chovatelů českého strakatého skotu

Marie Ondráková

V letošním magickém roce 2010 si chovatelé českého strakatého skotu připomněli dvě významná výročí, která numeric-ky velmi dobře navazovala i na letošní rok. Svaz chovatelů českého strakatého skotu si totiž připomněl 20 let od svého založení a zároveň se v letošním roce uskutečnila již 10. výstava českého strakatého skotu v Radešinské Svatce.

Výročí svého založení si Svaz připomněl na slavnostním členském shromáždění 8. září na Skalském Dvoře, kde se sešlo více jak dvě stě chovatelů a zástupců spolupracujících domácích i zahraničních organizací. V úvodu předseda Svazu Ing. Roman Šustáček vzpomenu historii založení Svazu a jeho vývoj až do dnešních dnů a podrobněji se zastavil u nejvýznamnějších

akcí, které Svaz uspořádal. Ředitel Svazu doc. Dr. Ing. Josef Kučera seznámil přítomné s vývojem šlechtění českého strakatého plemene v uplynulých dvaceti letech. Postavení a vývoj plemene ve světě představil Bruce Holmquist, president WSFF, který je sám chovatelem simentálského skotu v Kanadě. I potom slovo patřilo zahraničním hostům, kteří informovali posluchače o

O historii a činnosti Svazu promluvil předseda Svazu Ing. Roman Šustáček

vývoji a stavu strakatého plemene v jejich zemi a činnosti jejich svazů. Přítomní se tak mohli dozvědět informace o populaci a šlechtitelském programu chorvatského strakatého skotu od Dalibora Jandy. S vývojem italské populace za posledních

Dalibor Janda předal ocenění pro SCHČSS

Přednáška Dr. Daniele Vicaria z Itálie

Ing. Richard Pichler promluvil o šlechtění Fleckvieh v Rakousku

Významným hostem zasedání byl prezident WSFF Bruce Holmquist

Ing. Richard Rusnák ze ZCHSSD

Přednáška Dr. George Röhrmosera z Německa

Andreas Bigler hovořil o chovu strakatého skotu ve Švýcarsku

Gratulace k výročí od německých kolegů

deset let seznámil přítomné Dr. Daniele Vicario. Ing. Richard Pichler promluvil o hlavních cílech ve šlechtění rakouského fleckvieh. O historii slovenského svazu, jeho činnosti a výsledcích v chovu slovenského strakatého skotu promluvil Ing. Richard Rusnák. Historii fleckvieh plemene v Německu v posledních dvaceti letech představil Dr. Georg Röhrmoser a o situa-

Pamětní list pro svoje organizace převzali Ing. Zdeněk Růžička, ředitel ČMSCH, a.s. a Ing. Štefan Ryba, PhD., ředitel PS SR

ci v chovu strakatého skotu ve Švýcarsku promluvil Andreas Bigler.

Po vystoupení zahraničních hostů se přikročilo ke slavnostnímu ocenění významných představitelů a osobností, kteří se zasloužili o vznik a rozvoj Svazu a českého strakatého plemene. Nejvyšší ocenění Svazu – čestnou cenu – získalo šest osobností: Ing. Vít Šimon, prof. Ing. Jaroslav Mikšík, DrSc., Ing. Josef Kadečka, CSc., Ing. Zdeněk Klanic, CSc., Josef Cetkovský a Ing. Richard Pichler z Rakouska. Pamětní list Svazu získali: Stanislav Studený, Ing. František Zobal, Ing. Jiří Zelenka, Milan Cimfl, Ing. Pavel Šedivec, Ing. Josef Mejstnar, Ing. Jaroslav Vetyška, CSc., Ing. Antonín Krejčíř, Josef Zapletal, Ing. Miloš Lukášek, Ing. Jan Veleba, prof. Ing. Jaroslav Pytloun, DrSc., prof. Ing. Jiří Žižlavský, DrSc., prof. Ing. Josef Dvořák, CSc. dr. h. c., prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc., prof. Ing. Jan Frelich, CSc. Jako

Prof. Ing. Jaroslav Mikšík, DrSc. převzal čestnou cenu

Druhým oceněným čestnou cenou byl Ing. Vít Šimon

Ing. Josef Kadečka s udělenou čestnou cenu

Čestná cena byla udělena Ing. Zdeňku Klanici, CSc.

Ing. Richard Pichler z Rakouska byl oceněný čestnou cenou

Josef Cetkovský získal čestnou cenu

poslední převzali pamětní list dvě spolupracující organizace – Českomoravská společnost chovatelů, a.s. a Plemenářské služby Slovenskej republiky, š.p. Za dlouholetou spolupráci ředitel Svazu poděkoval také všem dalším spolupracujícím organizacím, ať již zemědělským, veterinárním, plemenářským, univerzitám, výzkumným ústavům, tak i domácím i zahraničním svazům. Jejich zástupci předali představitelům Svazu řadu ocenění za společnou spolupráci a jejich práci v propagaci strakatého plemene doma i v zahraničí. Na závěr oficiálního programu prezident WSFF poprvé v České republice předal nejvyšší ocenění WSFF „Golden book award“ – zápis do zlaté knihy světového svazu. Oceněnými byli

Ing. Vít Šimon a Ing. Roman Šustáček obdrželi nejvyšší ocenění WSFF Golden Book Award

Pamětní list převzali prof. Ing. Jaroslav Pytloun, DrSc, prof. Ing. Josef Dvořák, CSc. dr. h. c., prof. Ing. Jan Frelich, CSc., prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc. a řada dalších

Andreas Bigler ze Švýcarska předal Ing. Romanu Šustáčkovi ocenění pro SCHČSS

Převzetí ocenění Svazu od polské inseminační stanice MCB a polské federace chovatelů

Slovenský svaz předal SCHČSS pamětní list a zvon

Pohled do sálu

Ing. Vít Šimon a Ing. Roman Šustáček. Zařadili se tak mezi nejvýznamnější osobnosti světa, které se podílely na šlechtění a rozvoji strakatého kombinovaného plemene.

Druhý den, 9. 9. 2010, se v Radešínské Svatce uskutečnila jubilejní X. Národní výstava „Den českého strakatého skotu“, která byla zároveň součástí oslav 20 let od založení Svazu chovatelů českého strakatého skotu. Z malé výstavy konané poprvé v roce 1994 za účasti tří podniků se za deset ročníků stala jedna z největších výstav skotu ve střední Evropě.

Pohled na vyvaziště

Na letošní ročník bylo přihlášeno 101 dojnic na první až šesté laktaci a další kategorie skotu od 37 vystavovatelů. Součástí výstavy byly také expozice prasat, ovcí a koz a zemědělské mechanizace. Výstava byla zpestřena bohatým

Propagace mléčných výrobků mezi dětmi

Předvádění zvířat tradičně zahajovaly děti s telátkem

doprovodným programem, ať již se jednalo o odhad hmotnosti krávy a telete, III. ročník soutěže Mantitou Cup, malování pro děti, ukázky jezdeckého umění dětí nebo koncerty Šafařanky, Bobrůvanky a večerní koncert Petra Bende & Bandu s

Koncert Petra Bendeho a cimbálové kapely Grajcar se těšil velkému zájmu návštěvníků

cimbálovou kapelou Grajcar, který byl velmi příjemným zakončením celé akce.

Předchozí deštivé dny trochu zkomplikovaly přípravu a dopravu zvířat k vyvazištím, ale všechno se podařilo vyřešit a i počasí, které bylo spíše aprílové než podzimní, výstavě nakonec přálo. Při slavnostním zahájení výstavy se zástupci jednotlivých

Přípitek sklenicí mléka na podporu chovu skotu u nás

organizací připili na podporu chovu skotu v České republice, jak jinak, než sklenicí mléka. Mezinárodním rozhodčím Dr. Danielu Vicariovi z Itálie a doc. Peteru Strápkovi ze Slovenska se zvířata předvedla v jedenácti základních a čtyřech semifinálových kolech. Novinkou, která se osvědčila, bylo přípravné kolo vedle hlavního předvadiště, kde vždy jeden z rozhodčích měl možnost si zvířata prohlédnout v klidu

a pak při pohybu zvířat v hlavním kole už jenom doladoval detaily, což celé hodnocení zvířat značně urychlilo.

Téměř polovina z předvedených zvířat byly prvotelky, takže zde byla velká konkurence a práce rozhodčích nebyla jednoduchá i proto, že některé prvotelky byly na začátku laktace a jiné už laktaci

Třetí nejlepší prvotelka

ukončovaly. Z této velké konkurence si třetí místo odnesla zástupkyně ZD Kožichovic, po otci Varus RAD-217, která se vyznačovala středním tělesným rámcem, velmi dobrým osvalením a dobře upnutým veme-

Druhá nejlepší prvotelka

nem. Druhé místo obsadila dcera Romtella BCH-081 ze ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s., jemné, harmonické zvíře, s velmi dobře utvářeným vemenem a pevnými a korektními končetinami. Vítězkou prvotelky, která později získala také ocenění za nejlepší vemeno výstavy, byla plemence z Podorlické ZD Ohnišov po otci RAD-106

Nejlepší prvotelka a plemence s nejlepším vemenem

Asman. Jedná se o kapacitní zvíře velmi dobrého užitkového typu, se suchými a korektními končetinami a pevně upnutým, žlaznatým vemenem.

Třetí druhotelka

Druhotek bylo přihlášeno dvacet čtyři kusů. Na třetí místo dali hodnotitelé dceru Escorta MOR-157 ze ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. Tato plemence středního tělesného rámce a dobrého užitkového typu má také velmi vysoké složky. Svoji druhou laktaci ukončila s produkcí 7 800 kg mléka, při 4,50 % tuku a 3,90 % bílkovin. Na

Druhá druhotelka

druhé místo hodnotitelé určili plemenci ze ZS Nalžovice, a.s. po otci BO-837, která se vyznačovala výraznou kapacitou, velmi dobrým předním upnutím a korektně postavenými struky. I tato plemence se může chlubit velmi vysokými složkami – 4,11 % tuku a 3,67 % bílkovin a se zatím neukončenou produkcí na druhé laktaci přes 7000 kg mléka. Vítězkou druhotek se stala dcera Roibose RAD-212 z Agro Liboměřice, a.s. Tato plemence je středního tělesného rámce s vynikajícím osvalením, kapacitou, pevnou hřbetní linií, pevnými a suchými končetinami a kvalitním vemenem. Svoji první laktaci ukončila se 7 261 kg mléka, pěknými 4,37 % tuku a vynikajícími 3,90 % bílkovin.

V poslední kategorii starších krav bylo přihlášeno dvacet tři plemenic. Zde rozhodování nebylo vůbec jednoduché, protože

Třetí v kategorii starších krav

se mezi sebou porovnávaly plemence na třetí až šesté laktaci. Třetí místo si z tohoto klání odnesla plemence na páté laktaci ze ZD Krásná Hora, a.s. po otci Agres BJ-170. Tato plemence je spíše menšího rámce, ale velmi kapacitní a i přes pokročilý věk s vynikajícím vemenem a končetinami. I ona se pyšní na maximální

Druhá v kategorii starších krav

laktaci vysokými složkami 4,41 % tuku a 3,67 % bílkovin a mezidobím 369 dní. Druhou nejlepší starší krávou byla vybrána další plemence na páté laktaci dcera Re-

Vítězka kategorie starších krav

gia RAD-104 z HD Určice, družstvo. Tato plemence je dojnějšího užitkového typu, čemuž odpovídá i její maximální laktace 11 766 kg mléka při 3,40 % bílkovin a velmi pěkném mezidobí 367 dní. Nejlepší starší plemenci se stala zástupkyně ALA, a.s. Řepníky po otci Rumba RAD-099. Tato plemence na třetí laktaci se vyznačuje dobrou kapacitou a vynikajícím osvalením s pevnými, suchými končetinami. Svoji poslední druhou laktaci ukončila s 8 519 kg mléka při 3,94 % tuku, 3,44 % bílkovin a mezidobím 362 dní.

Na závěr se v kole sešla vždy dvě nejlepší zvířata z každé kategorie. Šampiónkou plemene se po zásluze stala vítězka druhotek z AGRO Liboměřice, a.s. po otci Roibos. Cenu Bohumila Suchánka, která se uděluje dlouhověkové plemenci s velmi dobrým exteriérem a produkcí, získala plemence na konci páté laktace z DVP, družstva Pyšel po otci MKM-231. Tato plemence za pět uzavřených laktací nadojila 39 581 kg mléka při 3,97 % tuku a

3,39 % bílkovin se všemi mezidobími pod 400 dnů (průměrně 369,25 dní) a dala svému chovateli již čtyři jalovičky. Cenu

Neobvyklé zbarvení této plemenci přineslo titul Miss sympatie

Miss sympatie, kterou tradičně vyhlašuje časopis Profi Press, vyhrála netradičně zbarvená plemence na třetí laktaci 176126 961, také z DVP, družstva Pyšel. I přes ne zcela příznivé počasí se akce podařila a byla velmi důstojnou oslavou obou letošních výročí Svazu chovatelů českého strakatého skotu i Dne českého strakatého skotu.

Ing. Antonín Krejčíř přebírá pamětní list Svazu

Předání pamětního listu Ing. Janu Velebovi

Ing. Roman Šustáček přebírá ocenění pro SCHCSS od rakouského svazu

Šampiónka výstavy

Výsledková listina X. Národní výstavy

Kategorie	Pořadí	Ušní číslo	Otec registr	Jméno otce	Podnik
Prvotelky	1.	CZ 175 167 952	RAD-106	ASMAN	Podorlické ZD Ohnišov
	2.	CZ 200 587 921	BCH-081	ROMTELL	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
	3.	CZ 323 899 961	RAD-217	VARUS	ZD Kožichovice
Krávy na II. laktaci	1.	CZ 170 508 953	RAD-212	ROIBOS	Agro Liboměřice, a.s.
	2.	CZ 162 695 921	BO-837		ZS Nalžovice, a.s.
	3.	CZ 200 306 921	MOR-157	ESCORT	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Krávy na III. a další laktaci	1.	CZ 141 514 953	RAD-099	RUMBA	ALA, a.s. Řepníky
	2.	CZ 028 174 971	RAD-104	REGIO	HD Určice, družstvo
	3.	CZ 048 028 921	BJ-170	AGRES	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Nejlepší vemen		CZ 175 167 952	RAD-106	ASMAN	Podorlické ZD Ohnišov
Cena Bohumila Suchánka		CZ 007 445 961	MKM-231		DVP, družstvo Pyšel
Šampiónka plemene		CZ 170 508 953	RAD-212	ROIBOS	Agro Liboměřice, a.s.

Obrovský pokrok ve šlechtění u českého strakatého skotu

Ing. Richard Pichler, Rakousko, čestný prezident Evropské federace strakatého skotu a bývalý ředitel Rakouského svazu chovatelů Fleckvieh AGÖF
Překlad: Kristýna Skopalová

Již 10. ročník Národní výstavy strakatého skotu v Radešinské Svatce byl letos hlavním bodem programu v rámci oslav 20. výročí od založení Svazu chovatelů českého strakatého skotu, ze kterého se i přes nepříznivé hospodářské podmínky po převratu stalo po celém světě vysoce uznávané chovatelské sdružení.

Strakatý skot v České republice se se svými 144 000 krav zapsanými v plemenné knize a chovanými v 1 050 podnicích počítá mezi největší populace v Evropě. Podíl strakatého skotu na celé populaci skotu v ČR je v současné době 43 %. Vedení Svazu s předsedou Ing. Romanem Šustáčkem a ředitelem doc. Dr. Ing. Josefem Kučerou, současným prezidentem Evropské federace strakatého skotu EVF a vice prezidentem Světové federace strakatého skotu WSFF, nabídlo velkému počtu zahraničních návštěvníků atraktivní program oslav jubilea.

Prominentní hosté

Během slavnostního Členského shromáždě-

ní vládla téměř atmosféra světového kongresu. Pozvání přijali zástupci z 10 zemí, v čele s prezidentem WSFF Brucem Holmquistem z Kanady a tajemníkem EVF Dr. Georgem Röhrmoserem z Německa. Zazněly tam zajímavé přednášky o aktualitách chovu strakatého skotu v jednotlivých zemích, byly předány čestné ceny a jiná vyznamenání a jazykově výjimečně nadaný ředitel Svazu doc. Josef Kučera přiblížil historický vývoj jubileum slavící organizace.

Za dlouhou dobu, pro obě strany důležitou spolupráci, byla i bývalému řediteli AGÖF Ing. Richardu Pichlerovi předána čestná cena. Současný ředitel AGÖF Ing. Johann Tanzler pogratoval úspěšnému Svazu a předal čestný zvon.

Viditelné zlepšení kvality

K našemu šlechtitelskému cíli velmi podobná selekční kritéria 41:17:42 = mléko:maso:fitness, vykazují u českého strakatého skotu jednoznačně viditelné zlepšení kvality. Jak v rámci popisu exteriéru, tak i v odhadech plemenných hodnot, existuje mezinárodní spolupráce (EVF, společný německo-rakouský odhad PH masa). V populaci českého strakatého skotu bylo před revolucí možné vysledovat trojplemenné kříže-

ce (fleckvieh, red holštýn a ayrshire), z nich se postupně vyvinul společný středoevropský typ strakatého skotu. Vynikající představitelky plemene na výstavě nám tento vývoj jednoznačně potvrdily. Celkem bylo

prezentováno asi 100 krav z nejlepších podniků v zemi. V České republice je navíc jiná struktura zemědělských podniků, které jsou výrazně větší než farmy v Rakousku či Německu. Za šampionku Národní výstavy v Radešinské Svatce byla oběma rozhodčími zvolena dcera býka ROIBOS z AGRO Liboměřice, která na 2. maximální laktaci nadojila 10 069 – 3,61 – 363 – 3,14 – 316.

Na výstavě byly viděny i další kategorie skotu. Z nich třeba strakatý skot chovaný ve stádech bez tržní produkce mléka byl na vysoké úrovni.

Respekt zemědělství

Bruce Holmquist, prezident WSFF

Překlad: Radim Kučera

Kancelář Světové federace chovatelů strakatého skotu se nachází ve Zčáru nad Sázavou v České Republice. Ždár je město s téměř 30 000 obyvateli v srdci nejúrodnější a nejproduktivnější půdy v Evropě. Toto místo je podobné řadě dalších evropských regionů s vlnitými svahy a klikatými silnicemi, které obklopují vesničky, kde je zemědělství hlavní ekonomickou silou.

Překrásný region ve střední Evropě nedávno hostil 20. výročí Svazu chovatelů českého strakatého skotu, které navštívilo více než 200 lidí. Účastníci akce byli členové Svazu, zástupci ministerstva a řady dalších oblastí zemědělského sektoru z České republiky a několika sousedních zemí. Já jsem byl poctěn možností reprezentovat Kanadu a jako prezident Světové federace v rámci shromáždění vystoupit. Během slavnostního Členského shromáždění byly zveřejněny aktivity SCHČSS, výsledky jednání světového výboru a informace ze sousedních zemí. Společenský večer, který následoval, byl místem setkání nadšenců z řad chovatelů strakatého skotu. V průběhu celého programu bylo jasné, že všichni účastníci oslavy byli hrdí na svoji účast v zemědělství a na důležitou roli, kterou hrají při produkci potravin.

Následujícího rána jsme se všichni přesunuli do Ra-

dešinské Svatky, vesnice s asi 600 obyvateli a sportovním areálem, který se proměnil na výstavní plochu se stánky z mnoha odvětví zemědělství. Bylo to místo konání 10. ročníku Národní výstavy Den českého strakatého skotu. Místo se podobala běžným zemědělským výstavám v Severní Americe, nicméně atmosféra zde byla jiná od chvíle, kdy jste na výstaviště vstoupili. Hudba živé kapely, stánky, které se dostávaly do své finální podoby, info letáky a propagační materiály pro všechny, kdo se výstavy účastnili. A všude spousta dobrého jídla a pití. Obchodní setkání byla mnohdy spíše zatlačena do pozadí probíhajících svazových oslav. Na všech účastnících byla zřejmá jejich hrdost na to, že zde mohou být a připojit se k oslavám.

Během rána se sjížděli lidé z různých koutů střední Evropy do malé vesničky na Vysočině. Přes 700 školáků si užívalo mléko, jogurty a další atrakce zdarma. K nim se přidalo více než 5000 dospělých, někteří mnohdy ujeli obrovské vzdálenosti, aby viděli 125 kusů strakatého skotu. Nemohl jsem si pomoci, ale obdivoval jsem respekt k zemědělství, který jsem cítil během celého dne. Trochu jsem záviděl, že něco takového nemáme i v Severní Americe. Česká televize a řada dalších médií také pomáhala dokreslit pozitivní obrázek zemědělství jejich publiku pomocí reportáží a živých vstupů. Bylo skutečně povzbudivé vidět zemědělství jako důležitou profesi a klíčovou sílu ekonomiky, kterou představuje.

Den v Radešinské Svatce mohu srovnat jenom se svojí vzpomínkou na loňskou národní výstavu skotu v Rakousku. Nemohu si pomoci, ale dívím se, proč nejsme schopni dokázat to samé v Kanadě a proč musíme v Severní Americe žít s pocitem, že zemědělec je druhořadým občanem. Slyšel jsem od mnoha lidí názor, že malá úroveň uznání je výsledkem toho, že Severoameričané, na rozdíl od Evropanů, nikdy nečelili nedostatku některých druhů potravin. Další jsou zase přesvědčeni, že to je výsledek mediální úspěšnosti evropských farmářů a jejich schopnosti udržet pozornost médií a přesvědčit je o svých kvalitách.

Ať už je to cokoliv, je zde rozhodně rozdíl mezi profilem zemědělství v Evropě a způsobem, jakým je na něj nahlíženo v Kanadě. Tohle potřebuje změnu a my jako prvovýrobci musíme intenzivněji pracovat na informování a vzdělávání těch, pro koho potraviny produkujeme. Náš kredit v očích veřejnosti musí být zvýšen a do budoucna by většího respektu nemělo užívat žádné jiné povolání než to, které zajišťuje potraviny pro celý svět.

Národní výstava strakatého skotu Rudawka Rymanowska

Pavel Král

Ve dnech 29. - 30. srpna 2010 proběhla oblastní výstava simentálského skotu v Rudawce Rymanowské společně s tradičním šampionátem huculského koně a závěrečným ukončením

hodnotili šampionku celé výstavy. Tou se stala prvotelka jménem WRONA 4. Tato se narodila 25. 12. 2005, otcem je plemeník RUMMY. Na své první laktaci nadojila 5490 kg mléka při obsahu 4,14 %

tuku a 3,32 % bílkovin. Kromě dobrých předpokladů pro mléčnou užitkovost se prezentovala i velmi dobrým osvalením a je výbornou představitelkou kombinované užitkovosti.

prázdnin. Letošní výstavy se zúčastnilo 46 vystavovatelů skotu s 85 kusy krav a jalovic a 10 telat. Všechna zde vystavená zvířata kombinovaného plemene se následně utkala v soutěžní přehlídce. Zvířata byla posuzována v šesti věkových skupinách, kde byla vždy vyhodnocena vítězka a druhá kráva skupiny. V závěrečném finálovém kole rozhodčí doc. Josef Kučera a Ing. Pavel Král vy-

Jalovice 12 - 18 měsíců			
	Ušní číslo	Jméno	Chovatel
1.	PL005192552469	Halinka	Ryszard Wojtuch, Stary Lubliniec
2.	PL005045212769	Moda	Sylwester Prugar, Trześcińów
Jalovice březí			
1.	PL0051723131259	Chalwa	Grzegorz Władyka, Wzdów
2.	PL0052161237109	Lola	Bronisław Dziaduch, Maćkowiec
Prvotelky			
1.	PL005139800941	Wrona 4	ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o.
2.	PL0052153400507	Alga	Jerzy Mroczek, Nowotaniec
Krávy na II. laktaci			
1.	PL0051417625729	Sama	„Agromarina“ Sp. z o.o., Kulczyn, lubelskie
2.	PL0051535198509	Hesia	Józef Międlarz, Hostynne
Krávy na III. až V. laktaci			
1.	PL005041240408	Kejt	Jan Wrona, Brzegi Dolne
2.	PL005096117175	Jadzia	Zbigniew Gaca, Nadolany
Krávy na VI. a další laktaci			
1.	PL0050117282719	Bauxi	Jerzy Stączek, Jaćmierz
2.	PL005001340032	Kolumbia 6	ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o.
Šampionka výstavy			
	PL005139800941	Wrona 4	ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o.

37. ročník Agrokomplexu 2010

Marie Ondráková

Letošní ročník Agrokomplexu se konal 19. – 22. srpna, tradičně na výstavišti v Nitře. Prostory výstaviště obsadilo 430 domácích i zahraničních vystavovatelů a výstavu navštívilo více jak 70 000 návštěvníků. I v tomto roce se konala řada doprovodných akcí, např. výstava Svět koní, Živnostenské trhy nebo Farmářské dny, při kterých se prakticky předváděly různé typy mechanizací. V letošním roce se také poprvé představil Národní hřebčinec Topolčianky s ukázkou výcviku lipicánských koní. Součástí výstavy byl také již 5. ročník Národní výstavy hospodářských zvířat, na které se představilo 37 kusů slovenského strakatého plemene z osmi podniků.

Býk Hippol ze SBS a.s. v Banské Bystrici byl prvním oceněným. Tento býk je potomek německého otce Hippo a slovenské matky z chovu PD Pravotice, která na druhé maximální laktaci nadojila 12 373 kg mléka s 3,57 % tuku a 3,26 % bílkovin s průměrnou produkcí na pěti laktacích 10 983 kg mléka.

Šampiánkou plemene se stala prvotelka 800622089 z chovu RaVod Pata roln. a výroboobch. družstvo, dcera otce Epo. Toto zvíře se vyznačovalo velmi dobrým temperamentem s dobrým rámcem i délkou těla, vynikajícím osvalením, ideálním vemenem s velmi dobrým upnutím, vhodným pro strojní dojení. Na prvním místě se umístila prvotelka ze stejného podniku po otci Maigold, která byla trochu nižšího tělesného rámce, pěkného vemene a osvalení. Druhé místo získala druhotelka z Polnohospodářského družstva Kozárovce 800466052, po otci Ress. Ta byla dojnějšího užitkového typu s kapacitním

Nejlepší v mladší skupině jalovic byla zástupkyně Polnohospodářského družstva Blátovce 800893143

vemenem a suchými končetinami. Třetí místo obsadila prvotelka 800691803 jemnější kostry také z Kozárovce po otci Walbo, která získala i ocenění za nejlepší vemenem výstavy, u kterého byla vyzvednuta pravidelnost čtvrtí a rozmístění struků.

V kategorii jalovic první místo v mladší skupině získala zástupkyně Polnohospodářského družstva Blátovce 800893143, harmonické zvíře s velmi dobrým osvalením. Druhé místo získala jalovice z RaVOD Pata po otci Dionis 800737200, která byla velmi dobrého osvalení, ale menší kapacity těla. Třetí místo obsadila její polosestra 808879115, ze stejného podniku. Ve starší skupině jalovic první místo získala plemenice 800731834 po otci Van Dyck z Polnohospodářského družstva vo Vrábľoch, která byla menšího tělesného rámce, ale velmi pěkného osvalení. Druhé místo získala jalovice 800564043, dcera otce Roberto, z Rolnického družstva Šala a třetí místo dcera otce Rorb čísla 800640256 z Polnohospodářského družstva Trenčianska Turna.

Vystaveno bylo také pět kolekcí jalovic po otcích Horep, Roberto, Walbo, Malpen a Van Dyck. Vítěznou kolekcí se stala kolekce jalovic z Polnohospodářského druž-

Býk Hippol ze SBS a.s. v Banské Bystrici

Šampiánka plemene 800622089 z chovu RaVod Pata roln. a výroboobch. družstvo

Ve starší skupině jalovic první místo získala plemenice 800731834 po otci Van Dyck

stva Kozárovce po býkovi Walvo. Druhé místo obsadila kolekce po býkovi Horep z Polnohospodářského družstva Bátovce a třetí místo kolekce jalovic po býku Roberto opět z Polnohospodářského družstva Kozárovce.

XI. Chovatelský den v Čaklově

Pavel Král

Slunečný den, výborná atmosféra, pěkná účast veřejnosti a hlavně kvalitní zvířata, tak by se dala v krátkosti charakterizovat výstava ve Východoslovenském regionu, která se uskutečnila 24. září 2010 v prostorách Spojené školy v Čaklově.

Chovatelský den zorganizovala firma Bioservis, s.r.o. Prešov v úzké spolupráci s chovatelskými svazy. Účast téměř

80 kusů zvířat od 13 chovatelů je důkazem stálého zájmu chovatelů prezentovat svoje výsledky práce i v ne právě nejlepších ekonomických podmínkách celého rezortu zemědělství. Největší skupinou vystavených zvířat byli představitelé kombinovaného plemene slovenského strakatého. Dále se zde prezentovaly plemence obou variet holštýnského skotu a také byli

Březí jalovice			
Pořadí	Ušní číslo	Otec	Chovatel
1.	SK 800650668	RORB	PD Sekčov, Tulčák
2.	SK 800802472	WALD	PD Sekčov, Tulčák
3.	SK 800812529	WALD	Agrodružstvo Bystré
Prvotelky			
1.	SK 800436334	VAN DYCK	PD ONDAVA Stropkov
2.	SK 800589625	WALD	PD Sekčov, Tulčák
3.	SK 800651705	BACAN	PD Sekčov, Tulčák
II. a III. laktace			
1.	SK 800446593	BACAN	Agrodružstvo Bystré
2.	SK 800437127	EGOS-ET	AGRIFOP, a.s. Stakčín
3.	SK 800436084	LORAN ET	PD ONDAVA Stropkov
IV. a další laktace			
1.	SK 607569707	RESS	PD Sekčov, Tulčák
2.	SK 608338707	SAMURAI	PD Kapušany
Šampionka	SK 800436334	VAN DYCK	PD ONDAVA Stropkov
Nejlepší vemeno	SK 800493498	HOREP	AGRO-LENT spol. s r.o., Malý Šariš

k vidění představitelé plemen masných. Návštěvníky výstavy nejvíce zaujalo hodnocení exteriéru a výběr vítězných zvířat a kolekci z jednotlivých plemen. Program hodnocení slovenského strakatého plemene zahájila bonitace několika býků. Dalšího hodnocení, tentokrát již jalovic a krav v předváděcím kruhu, se ujal Ing. Pavel Král - rozhodčí výstavy.

Velké poděkování patří všem chovatelům za chuť předvést výsledky své vlastní práce na veřejnosti a za výbornou přípravu a předvedení zvířat. Tento jejich postoj vlévá naději a optimismus do budoucnosti chovu skotu v celém regionu.

Interaktivní semináře Vemena 2011

Ing. Alena Ježková, CSc.,
ProfiPress s.r.o., Zemědělec 48/2010

Cyklus seminářů o zdraví mléčné žlázy byl uspořádán firmou Alltech s ohledem na co nejvyšší aktuálnost tématu, se snahou zaměřit se na problémy, které trápí chovatele. O anatomii a fyziologii vemene, udržení jeho dobrého zdravotního stavu, léčení mastitid či vlivu výživy na kvalitu mléka přednášeli nejlepší odborníci.

Přehled největších chyb

Ing. Růžena Seydlová, Ph.D. (MILCOM, a. s. Praha) ve své přednášce přinesla přehled největších chyb při řešení vysokého počtu somatických buněk v zemědělských provozech. Počet somatických buněk je ve světě klíčovým parametrem, který odráží kvalitu mléka a zdravotní stav vemene. Podle Ing. Seydlové je mléčná žláza zdravá tehdy, pokud počet somatických buněk v ml mléka nepřesahuje 100 000, průměrný počet v ČR za rok 2009 byl přitom 262 000 SB v mléce.

Podle National Mastitis Council mezi principy řízení zdraví mléčné žlázy patří

například kvalitní krmné dávky, dojení klinicky nemocných dojníc naposledy, stejně jako subklinicky nemocných (těch s PSB vyšším než 250 000), používání jednorázových utěrek, proplachování strukových návleček po dojení klinické i subklinické mastitidy, čištění lehacích boxů dvakrát denně, prevence zvýšené koncentrace zvířat, selektivní zasušování dojníc pomocí antibiotik a evidence protokolů o léčení na tzv. zdravotních kartách dojníc.

Podle Ing. Seydlové mezi největší chyby chovatelů, které brání snížení počtu somatických buněk v mléce a negativně ovlivňují zdravotní stav mléčné žlázy, patří

Na semináři přednášel MVDr. Simon Timmermans (první zleva) a Ing. Růžena Seydlová (druhá zprava). Vpravo ředitel společnosti Alltech Ing. Aleš Křivka. Foto Alena Ježková

podceňování vlivu kvality krmení, zejména v souvislosti s mykotoxiny. Chovatelé neprovádí pravidelnou zdravotní analýzu stáda, podceňují celkový zdravotní stav dojnic. V souvislosti s dojením je nezbytný kvalitní servis dojící techniky a také mezidezinfekce dojících jednotek. V mnoha našich chovech se vůbec neprovádí bakteriologické rozborů mléka. Pokud jde o podmínky ustájení, velmi časté je nevhodné ustájení vysokobřezích dojnic a jalovic, problémem je čistota porodních boxů stejně jako čistota celé stáje a kvalita steliva. Zásadní chybou je, že se brakuje nízké procento dojnic s chronickou mastitidou a do produkce se po otelení nebo po léčení nezařazují jen prokazatelně zdravé dojnice a hrubou chybou je, že se mastitidní mléko zkrmuje telatům-jalovičkám.

Léčení mastitid

MVDr. Libor Borkovec (Pfizer, spol. s r.o.) popsal hlavní zásady léčby mastitid. Nastavení léčby, její změny a kontrola musí vždy probíhat pod vedením veterinárního lékaře, přičemž je vždy lepší onemocnění předcházet, než ho léčit. Vemeno je citlivé k infekci prvních a posledních 10-14 dní doby stání na sucho. Chovatelé by měli sledovat dynamiku výskytu mastitid, mít přehled o původcích zánětu a citlivosti. Při léčení je nezbytné dbát na dodržování léčebného protokolu. Pozornost se musí věnovat počtu somatických buněk. Problém lze detekovat tak, že pokud se v době laktace zvýšily meziměsíčně u více než 5 % krav hodnoty PSB nad 200 000 v ml mléka nebo se vyvinula klinická mastitida v období nad

30. den laktace u více než dvou krav z dvanácti. Podobné indikátory se dají hodnotit i v době stání na sucho. Pokud vykazuje více než 10 % krav po otelení vyšší PSB než 200 000 v ml mléka, nebo pokud má více než jedna kráva z deseti čtvrtý den po otelení pozitivní NK test nebo pokud se vyvíjí u více než jedné krávy z dvanácti klinická mastitida v době prvních 30 dní laktace, je třeba zasáhnout. Chovatelé, ošetřovatelé skotu musí dbát na biologickou a technologickou disciplínu. Na trhu je v současné době 26 LC produktů (pro využití u krav v laktaci) od 11 výrobců a 18 DC produktů (pro léčbu a prevenci mastitid dojnic v době zaprahování) od 13 výrobců.

Výživa a jiné faktory

MVDr. Václav Osička počítá mezi faktory, které ovlivňují obsah tuku a bílkovin mléce genetické faktory, plemennou příslušnost, úroveň mléčné produkce, stadium laktace, roční období, četnost dojení a výživu. Na kolísání PSB má vliv stav laktace, fáze laktace, věk, frekvence dojení, probíhající onemocnění a výživou, kterou přednášející označil jako stres, pokud je nevyrovnaná a nekvalitní.

Snižit počet zánětů

MVDr. Simon Timmermans, DVM, MS (veterinární lékař, soukromý zemědělec a poradce v zemědělství) uvedl, že mastitidy jsou skutečně multifaktoriální problém. Podle něho první obrannou linií mléčné žlázy tvoří její anatomie a fyziologie, tedy konec struku, keratinová zátka a strukový svěrač. Druhou obrannou linií jsou soma-

tické buňky, resp. bílé krvinky, a třetí protilátky a nespecifické látky jako laktoferin, transferin, lysozym laktoperoxidáza, které jsou v mléčné žláze vždy přítomné a jejichž obrana je slabá na rozdíl od silné obranné funkce, kterou mají specifické látky (imunoglobuliny). Podle svých zkušeností z USA přednášející uvedl, že se podařilo eliminovat některé patogeny. Dezinfekcí zařízení jatek a přepravních automobilů se podařilo eliminovat výskyt *Staphylococcus aureus* a *Mycoplasma bovis* a léčbou se dosáhlo snížení výskytu *Streptococcus agalactiae*. Přestože bylo dosaženo určitých drobných úspěchů snížením počtu bakterií, patogeny s prostředí obsadily místa, kde původně byli původci kontagiózních mastitid. Dobrým příkladem je *Streptococcus uberis*.

Farmář by si měl pamatovat, že pokud roste počet somatických buněk a nových infekcí spolu s růstem spotřeby sušiny (po porodu), je nutné ihned zkontrolovat průběh dojení a rutinní chovatelské postupy. Podle výsledků měření počtu somatických buněk bylo zjištěno, že jejich počet stoupá v létě, kdy se objevují environmentální mastitidy. Hlavním problémem může být hygiena mléčné žlázy.

Ukázka z pitvy vemene provedené MVDr. Simonem Timmermansem

Na závěr své přednášky provedl MVDr. Timmermans pitvu mléčné žlázy s ukázkami její anatomie a histologie.

Klíčové informace:

- Firma Alltechnology C.Z. s.r.o. uspořádala v letošním roce cyklus seminářů Vemena 2011 se zaměřením na využití počtu somatických buněk na hodnocení zdraví mléčné žlázy, detekci a léčbu mastitid.
- Své přednášky přednesli Ing. Růžena Seydlová, Ph.D. (MILCOM, a .s. Praha), MVDr. Libor Borkovec (Pfizer, spol. s r.o.), MVDr. Václav Osička a MVDr. Simon Timmermans, DVM MS.

Harmonizace exteriéru strakatého skotu - sjednocení souhrnných charakteristik exteriéru v rámci EVF

Tomáš Kopec

V minulém čísle Zpravodaje jsme Vás informovali o postupném sjednocování hodnocení zevnějšíku u strakatého skotu. Sjednocení se týká zejména složení jednotlivých souhrnných charakteristik, restrikcí za určité vady a v případě SRN a Rakouska i přechodu na stobodový systém. Česká republika a Itálie již stobodový systém používají, dojde pouze k posunu hranic, kdy u prvotelek bude bodové rozpětí pro všechny souhrnné charakteristiky 65 – 90 bodů. Nový systém byl představen na dubnovém jednání EVF v Jihlavě a tento podzim prošel testovací fází v Bavorsku. Její výsledky budou uvedeny na konci článku. Nový systém výpočtu souhrnných charakteristik by měl být v České republice zaveden do rutinního provozu během příštího roku.

Souhrnné charakteristiky vemene a končetin s ohledem na dlouhověkost

Největších změn doznaly souhrnné charakteristiky vemene a končetin. U osvalení jde pouze o přepočtení tohoto znaku na stobodovou stupnici, u rámce zůstává složení znaků stejné (tabulka 1), pouze se změnila váhy jednotlivých znaků.

V případě končetin zůstalo zastoupení znaků taktéž stejné, došlo pouze ke změně vah. Nejvýraznější změny se odehrály u vemene. V případě obou znaků došlo navíc k přepočtu původní stupnice lineárního popisu na novou stupnici (tabulka 2). Nová stupnice jednotlivých znaků vemene a končetin i jejich zastoupení v souhrnných charakteristikách se odvíjí od jejich vztahu k dlouhověkosti. Vyhodnocení této závislosti u jednotlivých znaků bylo

provedeno pomocí kubické regrese s tím, že dlouhověkost byla převedena také na stupnici 1 – 9. Transformovaná stupnice nebyla použita u znaků, kde nedošlo po transformaci ke změně jednotlivých hodnot. Nová stupnice se týká tedy pouze hloubky vemene, délky zadního upnutí, všech znaků popisovaných na strucích, spěnky, postoje zadních končetin a paznehtu (tabulka 2). Změny vah i zastoupení jednotlivých znaků uvádí tabulka 1.

Tab. 1: Podíl znaků vstupujících do souhrnné charakteristiky vemene a končetin

Vemeno	Původ. váhy	Nové váhy
Úhel předního upnutí vemene	-	14
Délka předního vemene	30	6
Výška zadního upnutí	30	-
Délka zadního upnutí	-	6
Závěsný vaz	10	13
Hloubka vemene	30	24
Postavení struků	-	10
Délka struků	-	6
Tloušťka struků	-	6
Rozmístění předních struků	-	15
Končetiny		
Postoj zadních končetin	30	40
Charakter hlezenního kloubu	20	20
Spěnka	30	20
Paznehty – patka	20	20
Rámec		
Výška v kříži	30	50
Hloubka středotrupí	30	16
Délka zádě	20	17
Šířka zádě	20	17

Korelace nově stanovených souhrnných charakteristik k původním je 0,79 u končetin, respektive 0,75 u vemene. Korelace plemenných hodnot původních a nových souhrnných charakteristik dosahují u končetin hodnoty 0,9 a u vemene 0,92. Koeficient heritability se u vemene zvýšil z původní hodnoty 0,25 na 0,32, zatímco u končetin došlo k mírnému snížení z 0,13 na 0,11.

Nový systém konstrukce souhrnných charakteristiky obsahuje i restrikce za určité vady a také restrikce za extrémní vývin vybraných znaků lineárního popisu (tabulka 3 a 4). Vzhledem k tomu, že se může sejit více bodových srážek u jednoho jedince a může tím výsledná známka vyjít mimo stanovený bodový rozsah 65-90, tak je v programu pro výpočet nastavena minimální hranice 65 bodů, pod kterou nelze jít.

Testovací fáze v Bavorsku

Ve dnech 18. – 20. října 2010 proběhlo v Aulendorfu (Bádensko-Württembersko) setkání bonitérů z Bavorska, Bádenska-Württemberska, Hesenska, Rakouska a České republiky. Na tomto setkání byli bo-

Tabulka 2: Transformace lineárního popisu na optimální stupnici

Původní stupnice	Hloubka vemene	Délka zadního upnutí	Postav. struků	Rozmís. př.struků
1	1	1	1	1
2	2,88	3,05	2,94	3,62
3	4,62	4,8	4,66	5,58
4	6,16	6,25	6,09	6,95
5	7,42	7,39	7,39	7,81
6	8,33	8,23	8,32	8,25
7	8,82	8,77	8,76	8,35
8	8,82	9	8,57	8,18
9	8,25	8,93	7,62	7,83

nitěří seznámení s novým systémem hodnocení exteriéru a zároveň byly prezentovány výsledky testovací fáze v Bavorsku. Výsledky prezentoval Dr. Krogmeier z LFL Bayern.

Testování nového systému se uskutečnilo na 8073 prvotelkách. Po zadání lineárního popisu bavorskými bonitéry do psionu byly automaticky spočteny souhrnné charakteristiky tak, jak je uvedeno výše. Poté měli bonitéři možnost tyto souhrnné charakteristiky, pokud uznali za vhodné, upravit. Tyto hodnoty byly porovnány: u vemene, kde 58,4 % hodnocení vypočtených psionem bylo bonitéry akceptováno beze změny, 41,6 % bylo upraveno o max. +/- 3 body (12,6 % dolů a 29 % nahoru) a pouze 2,2 % hodnocení bylo změněno o více jak tři body (0,7 % dolů a 1,5 % nahoru). U končetin byly korektury ještě menší, což odpovídá tomu, že u končetin nedošlo k tak dramatické změně ve složení souhrnné charakteristiky. 64,9 % hodnocení končetin bylo nezměněno, do +/- 3 bodů to bylo 35,1 % a nad 3 body pouze 1,5 % hodnocení. Korelace mezi údaji vypočítanými a navrhovanými bonitéry byla u končetin 0,96 a u vemene 0,95.

Tabulka 3: Srážky za vady

Vady popisované na vemeni	Závažnost vady	Srážka ze souhrnné známky vemene
Edematické vemeno	1	2
Edematické vemeno	2	3
Stupňovité vemeno	1	2
Stupňovité vemeno	2	3
Struky příliš ven	1	0
Struky příliš ven	2	2
Struky blízko sebe – pohled z boku	1	1
Struky blízko sebe – pohled z boku	2	3
Nálevkovité struky	1	1
Nálevkovité struky	2	3
Struky směřující dopředu	1	1
Struky směřující dopředu	2	3
Přední struky příliš ven	1	1
Přední struky příliš ven	2	2
Struky vzadu blízko u sebe	1	1
Struky vzadu blízko u sebe	2	3
Vady popisované na konč.	Závažnost vady	Srážka ze souhrnné známky konč.
Vyplecení	1	0
Vyplecení	2	2
Volná lopatka	1	1
Volná lopatka	2	2
Kravský postoj	1	1
Kravský postoj	2	3
Torze paznehtu	1	1
Torze paznehtu	2	3
Rozštěpení paznehtu	1	1
Rozštěpení paznehtu	2	2

Tabulka 4: Maximální souhrnná známka za extrémní vývin vybraných znaků

Známka	Spěnka	Zaúhlení končetin	Hloubka vemene	Postavení struků	Rozmístění př. struků	Tloušťka struků	Délka struků
1	65	65	65	68	68	71	71
2	70	70	70	75	75	74	74
3	75		75				
7		78					
8		70					
9	80	65		80	80		

nicí

Délka struků	Tloušťka struků	Postoj zadních končetin	Spěnka	Pazneht
4,72	5,76	1,14	1,46	1
6,82	7,21	4,71	2,8	1,92
8,21	8,29	7,16	4,47	3,36
8,9	8,9	8,57	6,17	5,05
8,88	8,91	9	7,63	6,7
8,15	8,24	8,54	8,57	8,03
6,71	6,76	7,25	8,71	8,76
4,56	4,39	5,21	7,75	8,62
1,7	1	2,49	5,43	7,32

Možnosti využití elektronické identifikace a automatického čtení údajů z inseminačních dávek

Ing. Pavel Bucek, Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

Ing. Pavel Král, Svaz chovatelů českého strakatého skotu

Příspěvek se zabývá rozdílnými systémy sběru dat z inseminace na farmách a ve druhé části technologií elektronické identifikace inseminačních dávek a možnostmi automatického čtení údajů na inseminačních dávkách. Při zpracování příspěvku bylo čerpáno z diskusí na kongresech ICAR (Mezinárodního výboru pro kontrolu užitkovosti) v letech 2008, 2009 a 2010 a z celé řady příspěvků na toto téma, například Journaux a Malafosse, 2009, Malafosse a Journaux 2009, Witschi (2009) a dalších.

Technologie inseminací v jiných zemích

Z projektu, který realizovali Journaux a Malafosse, 2009 vyplývá, že využití laptopů a PDA („osobních digitálních asistentů“) ovlivnilo významně plemenářskou práci v chovu mléčných plemen skotu v posledních dvaceti letech. V současné době se jedná o běžně využívané nástroje pro celou řadu procesů při inseminaci skotu. Z výzkumu výše zmiňovaných autorů jsou patrné vývojové trendy a rozdílná praxe v celé řadě zemí na různých kontinentech (Evropa, Oceánie a Severní Amerika). V přehledu v tabulce 1 jsou uvedeny zejména organizace, které zajišťují fyzickou inseminaci na farmách. Data o situaci při inseminaci na farmách, kde

si farmáři provádí inseminaci sami nebo kde se využívá techniků na volné noze, se získávají poměrně obtížně. Z výsledků v tabulce 1 vyplývá, že ve všech sledovaných organizacích využívají technici výpočetní techniku při inseminaci na farmách. Využívají se převážně dva přístupy. Prvním je využití laptopů a druhým PDA pořizovačů dat. V současné době se nedá vyvodit závěr, že by byl jeden systém více oblíbený. Například ve Francii se využívají PDA pořizovače z jedné třetiny, ale jejich podíl se v posledních letech zvyšuje. Jako jediný způsob pořízení dat se využívají laptopy například ve Finsku a na druhé straně PDA pořizovače dat ve společnostech Westgen v USA a LIC na Novém Zélandu.

Tabulka 1: Typy zařízení využívaných v inseminaci a počty techniků, kteří ji zajišťují (vybrané organizace ve světě)

Organizace	Země	Inseminace (počet krav)	Počet techniků	Technici na volné noze	PDA - procento využití v inseminaci ¹	Laptopy - procento ¹
A.N.A.F.I	Itálie	2 500 000	1 000		99	
Swissgenetics	Švýcarsko	922 033	186		95	
CIAQ	Quebec	57 800	205			100
FABA service	Finsko		249			100
ABLN	Portugalsko	121 690	38		100	
Gencor	Kanada		64		98	
SHIUZ Sp. Z o.o.	Polsko	537 720	1 595			
West gen	USA		7	1 200	100	
LIC	Nový Zéland	3 400 000	900		100	
UNCEIA	Francie	6 000 000	1 700		35	60

1) procento využití dané technologie v inseminaci skotu. Zdroj: Journaux a Malafosse, 2009.

Společnost Westgen z USA vyvinula specifický systém k integraci svého informačního systému, který čerpá data od 1 200 techniků na volné noze, kteří při své práci využívají vlastní systém a zařízení. Všechny společnosti mají zaveden systém hodnocení dat z inseminace, praktikují validaci (ověření správnosti dat) a mají vytvořen systém hodnocení a kontroly dat pro genetické účely. Data se využívají pro odhad plemenných hodnot plodnosti, pro uznávání a kontroly původů a vydávání potvrzení o původech zvířat.

Perspektivní technologii, která se v současné době intenzivně rozvíjí je automatické čtení dat z inseminačních

dávek s využitím čárových kódů. Tento koncept je v širokém měřítku rozšířen ve Francii a Nizozemsku. Podíl této technologie se zvyšuje ve Francii. Ve Francii se při využití čárového kódu čtou automaticky údaje o identifikaci býka, časové údaje a údaje o dávce. Důvodem pro vývoj tohoto systému bylo zlepšit dohledatelnost na úrovni inseminační dávky (dohledání původu inseminační dávky), zvýšit přesnost a kvalitu dat, efektivnost jejich sběru a zlepšení odhadu plemenných hodnot býků. Úspěšnost automatického přečtení dat z inseminační dávky je vysoká a pohybuje se na úrovni 98 %, vezmeme-li v úvahu všechny typy čteček.

Elektronická identifikace inseminačních dávek (využívání čárových kódů)

Z údajů ICAR vyplývá, že v každé zemi část techniků využívá papírovou formu záznamů, ale jejich podíl se snižuje (data o inseminaci se běžně zasílají ke zpracování jedenkrát měsíčně). Automatické čtení dat z inseminačních dávek není nový přístup. Před jeho zavedením je nutné vybavit techniky provádějící inseminaci odpovídající výpočetní technikou a provést nezbytné organizační změny. Využití výpočetní techniky při inseminaci se rozšiřuje zejména v posledních letech a automatická identifikace inseminač-

ních dávek představuje následný krok. Za automatickou identifikaci lze považovat, pokud je možné údaje na inseminační dávce přečíst automatickými čtečkami. Je tím míněno identifikační systém nebo čtecí zařízení bez využití ručních záznamů. Ručními záznamy se míní papírové formuláře, laptopy nebo pořízení dat s pomocí PDA. Semeno je hluboce zmrazené a z této skutečnosti se vychází v příspěvku, ale tento koncept je možné využít i v případech čerstvého semene. Identifikací inseminačních dávek se míní informace vytištěné na inseminační dávce. Uváděné informace definují v jednotlivých zemích autority nebo profesní organizace. ICAR přijal mezinárodní doporučení pro identifikaci inseminačních dávek a vydal je ve svých pravidlech.

Mezi hlavní (důležité) údaje, které se využívají v členských zemích ICAR, patří (je nutné zmínit, že se pravidla můžou v některých zemích lišit):

- inseminační stanice nebo centrum, kde se zpracovávají inseminační dávky,
- plemeno,
- identifikace býka (inseminační dávky nebo číslo plemenné knihy),
- kód odběru – datum.

Formát dat uváděných na inseminační dávce je definován obvykle na národní úrovni, ale ne na mezinárodní úrovni, kde jsou využívána všeobecná doporučení, jako maximální délka kódu, možný formát atd.

Cíle automatické identifikace inseminačních dávek

Sběr ručních záznamů o inseminaci je prováděn na denní bázi. Celá řada řídicích pracovníků na inseminačních stanicích by ocenila z celé řady důvodů zlepšení tohoto procesu. Příčiny lze hledat v těchto skutečnostech:

- využívání ručních záznamů je zdrojem chyb, dokonce i v případě, když se používají elektronická zařízení, ale bez automatického čtení záznamů;
- je to časově náročné, pokud se na farmě využívají papírové formuláře a v papírové formě se vyřizuje i související administrativa;
- sbírá se pouze omezený rozsah dat o inseminaci.

Motivací pro vývoj zařízení pro inseminační techniky (elektronické identifi-

kace inseminačních dávek) jsou dány růstem zájmu o:

- redukci času při zpracování výsledků,
- zlepšení přesnosti dat a výsledků odhadu plemenných hodnot,
- snížení chybovosti,
- úsporu nákladů na pracovní síly a zpracování dat.

Dalšími výhodami je zlepšení dohledatelnosti a řízení práce se zákazníky nebo dalšími organizacemi. Pro záznamy a validaci dat, kontroly v databázi a tisku sestav na farmách je využíván specifický software. V některých případech se pracuje s daty, která se využívají ve skladovém hospodaření a při přesunech inseminačních dávek v kontejnerech techniků.

Automatická identifikace inseminačních dávek může odstranit některé nedostatky ručního pořizování dat. Očekávané přínosy a cíle při zavedení této technologie lze hledat v těchto oblastech:

- zajištění přesné identifikace inseminačních dávek od býků z inseminačních stanic. Zvýšení přesnosti dat z inseminace se pak následně projeví v lepší přesnosti původů potomstva a zvýšením přesnosti odhadu plemenných hodnot pro jakoukoliv vlastnost nebo znak a zejména u ukazatele plodnosti býků;
- lze využít více dat, například kódy pro specifické ošetření, sexování a další;
- zlepšení managementu při produkci inseminačních dávek;
- plodnost býků kolísá mezi jednotlivými odběry, podrobnější informace o jednotlivých odběrech mohou vést ke zlepšení plodnosti;
- možnost zlepšení dohledatelnosti všech inseminačních dávek v celém řetězci od inseminační stanice až k chovateli nebo k vylití. Hygienické požadavky v evropských zemích učinily zodpovědné inseminační stanice a distributory inseminačních dávek za rozšiřování onemocnění způsobené inseminačními dávkami pokud bylo prokázáno, že došlo k selhání a vyskytly se nedostatky v systému kvality. Pokud jsou inseminační stanice v zakázaných nebo omezených oblastech díky vypuknutí nákazy, pak se musí shromáždit všechny inseminační dávky. Potřeba dohledatelnosti se stává v těchto případech klíčovou.

Souhrn dotazníkového šetření poslaného významným světovým organizacím produkcí a distribuujícími inseminační dávky ukázal, že jsou tyto cíle sdíleny hlavními hráči na trhu, kteří mají nebo nemají projekt na automatickou identifikaci inseminačních dávek.

Při výrobě inseminačních dávek musí být zajištěna korektní identifikace od počátku až do uskladnění inseminační dávky v kontejneru s dusíkem. Ideální by byla kombinace elektronické ušní známky nebo čipu, která by byla kompatibilní se zařízeními využívanými při odběru a výrobě inseminačních dávek. Ve většině vyspělých zemí ukládá legislativa karanténu pro inseminační dávky. Inseminační dávky mohou být distribuovány pouze v případě, že výsledky laboratorních rozborů ukážou, že býk netrpí žádnou z nálezů, které jsou vyjmenovány v legislativě. Elektronická identifikace se zavedením automatického záznamu přesunů by mohla pomoci k lepší dohledatelnosti původu inseminačních dávek.

Při využití klasického přístupu technici, kteří zajišťují praktické provádění inseminace, provedou inseminaci a vyplní papírový formulář nebo zaznamenají data do laptopu, popřípadě PDA. Složitější situace nastává v chovech, kde je inseminace prováděna farmáři. Data zahrnují informace o použitém pleměnkovi, identifikace krávy a stáda, datum provedení inseminace, kód technika a popřípadě i další informace. Při využití automatického systému identifikace inseminačních dávek a možnosti automatického přečtení dat se informace automaticky zaznamenají do počítače

technika. To má za následek zlepšení přesnosti identifikace plemeníků a některá řešení by mohla umožnit využívat i další informace v závislosti na využívaném software a výkonnosti systému. Systém automatického čtení inseminačních dávek musí odpovídat celé řadě požadavků.

Inseminační dávky (0,5 ml) mají malý prostor pro tisk údajů a jsou hluboce zmrazené (-196 °C). Tag (prostředek pro elektronickou identifikaci, čip) nebo čárový kód využitý pro automatické přečtení údajů z inseminačních dávek musí být vytištěn nebo zapečetěn nebo na pečetě každé inseminační dávky a odolávat podmínkám při uchování inseminačních dávek. Důležitým faktorem je skutečnost, že pokud jsou hluboce zmrazené inseminační dávky vyjmuty z kontejneru, objeví se na nich kondenzace, která může mít za následek komplikaci při automatickém čtení údajů z inseminačních dávek.

Systém musí být realizovatelný v laboratořích a na inseminačních stanicích. Musí se využívat technologie, která umožní snadné přečtení údajů z inseminační dávky, a která zároveň výrazně nezvýší náklady na celý proces. Nejvýznamnější požadavky lze shrnout do těchto bodů:

- kód musí být snadno přidělitelný v průběhu produkce inseminační dávky,
- systém musí být jednoduchý a snadno zvládnutelný personálem v laboratořích a ve skladovém hospodářství,
- možnost automatického čtení technickými zařízeními se využívá pro identifikaci býka a sběr záznamů v inseminaci,

přečtené údaje musí mít vazbu na býky v inseminaci registrované v příslušných databázích.

Laboratoř musí být vybavena technologicky systémem pro automatickou identifikaci inseminačních dávek. Rovněž technici musí být vybaveni výpočetní technikou se čtecím systémem, který musí být kompatibilní. Ke snadnějšímu zavedení tohoto systému dojde ve společnostech, které zajišťují prakticky i inseminaci na farmách a rozhodují o investicích do těchto technologií. Jasně daná a jednotná musí být i struktura údajů využívaných pro automatické čtení dat a zajištěna jedinečnost identifikace inseminační dávky. Samozřejmé je, že systém musí respektovat příslušné legislativní požadavky (identifikace býka, datum odběru, kód inseminační stanice a další).

V současnosti využívaný systém připouští limitovaný počet znaků a využívaný kód musí vykazovat křížovou shodu (odkaz) s dalšími soubory. Pokud se toto téma diskutuje na národní úrovni, tak se musí udělat dvě zásadní rozhodnutí:

- musí se definovat délka kódu
- musí se definovat struktura kódu. Kód lze definovat dvěma způsoby, tak jak je to patrné z tabulky 2. První možností je využití nesignifikantního kódu, který musí vykazovat křížovou shodu s databází technika a s informacemi o jakémkoliv inseminační dávce, kterou je možné využít. Druhou možností je využití signifikantního kódu, kde struktura kódu odkazuje na nejdůležitější údaje (kód býka, datum odběru atd.). Oba systémy mají své výhody a nevýhody. Tabulka 2 ukazuje, že neexistuje ideální rozhodnutí.

Tabulka 2: Typy zařízení využívaných v inseminaci a počty techniků, kteří ji zajišťují (vybrané organizace ve světě)

	Výhody	Nevýhody
Nesignifikantní kód	Není potřeba definovat strukturu kódu	Obtížný management křížové shody souborů
	Kódy nemají prakticky limity a nesmí být měněny v průběhu času	Databáze musí mít odkaz na každou inseminační dávku
	Kódy mohou popisovat velký počet událostí	Přizpůsobení v situacích kdy jsou služby více méně integrované a zajišťuje je několik největších společností (popřípadě jedna)
Signifikantní kód	Není nutné zavádět reference do databáze	Struktura kódu musí být definována při nejmenším na národní úrovni
	Velice dobře odpovídá praxi v odvětví, kódy pro býky jsou běžně využívány pro mnoho účelů, technická databáze obsahuje tento kód	List kódů býků může být komukoliv k dispozici (přístupný) v odvětví
	Datum odběru je snadno definováno	
	Snadno se zavádí když je i velice mnoho přesunů inseminačních dávek mezi nezávislými společnostmi zapojených do produkce a obchodu s inseminačními dávkami	

Zdroj: Malafosse a Journaux (2009).

Technologické možnosti

V současné době jsou k dispozici omezené technické možnosti. V širokém měřítku je zaveden čárový kód, například ve Francii a Nizozemsku. Celá řada zemí o zavedení této technologie uvažuje. Výzvou a příležitostí může být například výzkum zavedení RFID (rádio frekvenční identifikace) inseminačních dávek a dalších technologií.

Diskuse a závěr

Hodnocení přínosů a ekonomické efektivity je v tomto případě velice obtížné. Potenciální zisky z této technologie jsou

spojeny s dodatečnými investicemi. Pokud se jedná o zamezení šíření nálezů lze považovat automatickou identifikaci inseminačních dávek za mimořádně přínosnou. Výhodou je zvýšení přesnosti v původech zvířat, což má příznivý dopad na kvalitu odhadu plemenných hodnot, který je obtížně vyčíslitelný. Příznivý vliv se projeví i v kvalitě manažerské práce a ve zlepšení organizace. Zájem o tuto technologii se projeví u společností, které produkují inseminační dávky a zároveň zajišťují inseminaci na farmách nebo je zavedení této technologie požadováno jejich klienty. Menší zájem budou mít farmáři a inse-

minační technici na volné noze. Systém automatické identifikace inseminačních dávek vykazuje celou řadu technických výhod a je perspektivní do budoucna. Se zvyšujícím se obrátem zahraničního obchodu s genetickým materiálem je nutné harmonizovat systém kódů využívaných technologií. Pracovní skupina ICAR, zodpovědná za reprodukci, navrhla možné řešení, které bude dále zdokonalováno se společnostmi zapojenými do produkce inseminačních dávek. Automatická identifikace inseminačních dávek byla zavedena v celé řadě zemí, ale nejedná se o běžný standard.

Ukazatelé energetické bilance u českého strakatého skotu

Ing. Jaromír Ducháček, Ing. Jan Beran,
doc. Ing. Luděk Stádník, Ph. D.
KSZ, FAPPZ, ČZU v Praze

Úvod

Krávy se na začátku laktace dostávají do negativní energetické bilance (NEB). Tato změna v energetické bilanci se projevuje především ve změně tělesné kondice a kvalitativních ukazatelů mléka. V mléce jsou v souvislosti se zápornou energetickou bilancí sledovány obsahy pevných složek mléka (především tuk a bílkovina), složení mastných kyselin a obsah kyseliny citronové. Prvním projevem NEB, kterého si může farmář běžně povšimnout, je ztráta tělesné kondice (BCS). Garnsworthy (2007) předpokládá, že krávy s vyšší úrovní BCS mají při otelení tendenci ztratit více tělesného tuku než hubenější krávy. Grant et al. (1993) uvádí, že BCS při otelení by neměla být nižší než 3 až 3,5 bodů. Po čtyřech týdnech by BCS neměla klesnout pod 3 až 2,5 bodů (u vysokoužitkových krav max. pod 2 body).

V obsahu pevných složek mléka je nejdůležitějším a v praxi nejvíce používaným indikátorem NEB obsah tuku a poměr tuk/bílkovina. Podle Baumana a Griinariho (2003) a Jelínka et al. (2003) zhruba jedna polovina mléčného tuku u přežvýkavců je syntetizována v mléčné žláze „de novo“ z mastných kyselin s krátkým řetězcem. Druhá polovina, především s obsahem mastných kyselin s dlouhým řetězcem (C 16:0 a více) je do mléčné žlázy transportována krví. Tato část pochází z krmné dávky nebo se uvolňuje z tkáňového nebo depotního tuku. Na začátku laktace dochází ke zvýšenému odbourávání tělesného tuku. Proto podle De Vries a Veerkamp (2000), krávy s nejnižší úrovní energetické bilance mají na začátku laktace v průměru nejvyšší obsah tuku, ale s postupující laktací tento vysoký obsah výrazně klesá. Obsahem složek v mléce a energetickým metabolismem ve vztahu k mléčné užitkovosti se zabývali ve své práci např. Sojková et al. (2010).

Dalším ukazatelem energetického metabolismu dojníc může být obsah kyseliny citronové v mléce (Illek a Pechová, 1997). Podle Slavíka a kol. (2010) je obsah citrátů na počátku laktace vyšší a s postupující laktací se rychle snižuje. Citrát se spotřebovává při de novo syntéze mastných kyselin a jeho koncentrace klesá s postupující laktací.

Materiály a metodika

Do pozorování bylo zařazeno 113 zvířat plemene český strakatý skot. U těchto zvířat byly vzorky mléka odebírány v týdenním intervalu po dobu prvních 5 týdnů laktace. Od každé dojnice bylo odebráno po dvou vzorkovnicích mléka z odpoledního dojení. Zároveň byla hodnocena tělesná kondice pomocí pětibodové stupnice podle lineárního popisu pro český strakatý skot s odchylkou 0,25 bodů. Mléko z první vzorkovnice bylo následně analyzováno na obsah základních složek na přístroji Milkoscan. Sledovány byly následující parametry: % tuku, bílkovin, laktózy, sušiny, tukuprosté sušiny, poměr tuk/bílkovina v mléce a denní nádoj v den odběru mléka. Z odebraného mléka ve druhé vzorkovnici byla stanovována koncentrace kyseliny citronové spektrofotometrickou metodou, při absorpenci 428 nm., podle doporučené metodiky (Genčurová, 2008). Výsledné absorbance byly přepočítány na koncentraci v mmol/l mléka. Následně vzniklé databáze výsledků byly vyhodnoceny pomocí jednoduchých statistik v programu Excel.

Výsledky a diskuze

Během počátku NEB dochází ke změně v tělesné kondici (BCS). Tato změna je dokumentována tabulkou 1, ve které jsou uvedeny průměrné BCS těsně před otelením a v prvních 5 týdnech laktace. V průběhu sledovaných týdnů laktace došlo v průměru k poklesu tělesné kondice až o 0,81 bodů. Tato ztráta se ovšem s postupující laktací zpomaluje. Maršálek a kol. (2008) zjistili, že k nejnámennějším ztrátám kondice dochází do třetího měsíce po otelení a v průběhu laktace kondice poklesla o 1,16 bodů. Této hranice ovšem námi vybrané dojnice nedosáhly.

Tab. 1 Vývoj tělesné kondice během sledovaného období

	N	průměrná BCS	ztráty BCS po otelení
porodna 1	113	4,2079	
1. týden	113	3,7165	-0,49
2. týden	110	3,7	-0,51
3. týden	97	3,5263	-0,68
4. týden	70	3,5393	-0,67
5. týden	10	3,4	-0,81

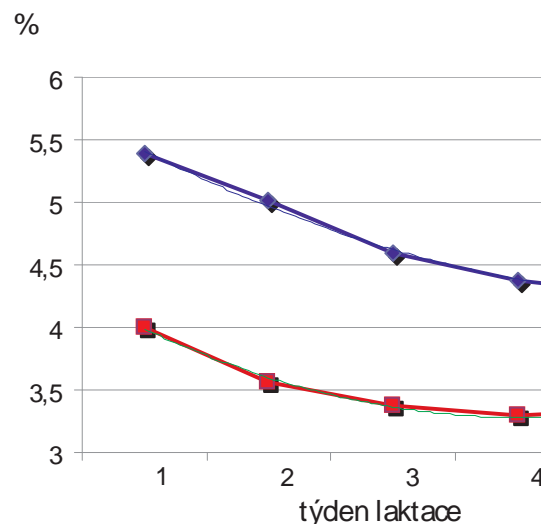
Dalším ukazatelem NEB je vývoj obsahu tuku, bílkovin a poměr tuk/bílkovina. To je znázorněno v grafu 1. Průměrný obsah tuku klesl s 5,4 % v prvním týdnu až na 4,25 % v pátém týdnu laktace. Pokud proložíme křivku vývoje obsahu tuku polynomickou funkcí 2 stupně, dostaneme rovnici: $y = 0,0506x^2 - 0,5948x + 5,9542$ ($R^2 = 0,9961$).

Dalším ukazatelem NEB je vývoj obsahu tuku, bílkovin a poměr tuk/bílkovina. To je znázorněno v grafu 1. Průměrný obsah

tuku klesl s 5,4 % v prvním týdnu až na 4,25 % v pátém týdnu laktace. Pokud proložíme křivku vývoje obsahu tuku polynomickou funkcí 2 stupně, dostaneme rovnici:

$$y = 0,0506x^2 - 0,5948x + 5,9542 \quad (R^2 = 0,9961).$$

Graf 1. Vývoj obsahu tuku a bílkovin na začátku laktace

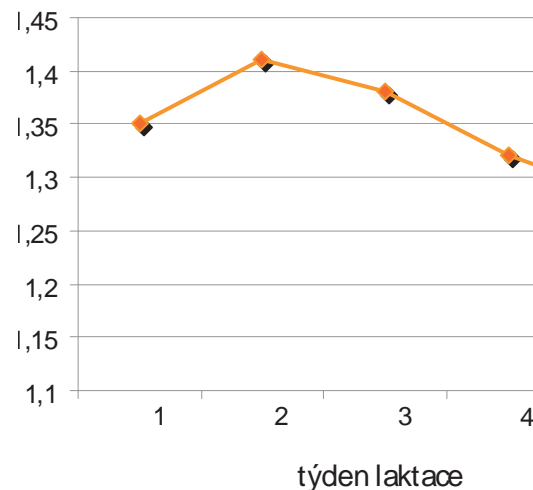

Průměrný obsah bílkovin klesal také, ale v menší míře, a to z 3,99 % na 3,32 %. Pokud se křivka vývoje obsahu bílkovin proloží také polynomickou funkcí 2 stupně, dostaneme rovnici:

$$y = 0,075x^2 - 0,6096x + 4,5196 \quad (R^2 = 0,9961).$$

Následně v grafu 2 uvádíme vývoj poměru tuk/bílkovina. Po mírném nárůstu mezi prvním a druhým týdnem laktace docházelo k postupnému klesání. Z toho vyplývá, že obsahy složek se ustalují a krávy se postupně vyrovnávají s NEB.

Graf 2. Vývoj hodnocení poměru tuk/bílkovina v mléce

Vývoj průměrných obsahu kyseliny citronové v prvních 5 týdnech laktace a směrodatných odchylek těchto hodnot jsou uvedeny v tabulce 2. Do tohoto vyhodnocení bylo zahrnuto rovněž 113 zvířat. Počet pozorování v jednotlivých týdnech se pohyboval od 6 do 94.

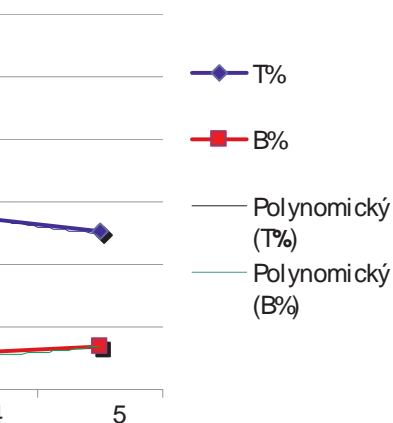
Tab. 2 Vývoj obsahu kyseliny citronové

	N	obsah kys. citronové (mmol/l)	Směr. odchylka
1. týden	94	11,965915	3,496438
2. týden	77	11,99639	2,817475
3. týden	68	12,014029	2,848343
4. týden	38	11,874237	2,442563
5. týden	6	11,6495	2,507219

signifikantně vyšší (11,3 mmol/l) koncentrace u krav na začátku laktace než u krav uprostřed laktace (9,7 mmol/l). S tímto tvrzením od tohoto autora můžeme souhlasit, protože námi zjištěná koncentrace KC byla na začátku laktace také vyšší než v další fázi laktace.

mnívat, že i po tomto období zůstávají dojnice v záporné energetické bilanci.

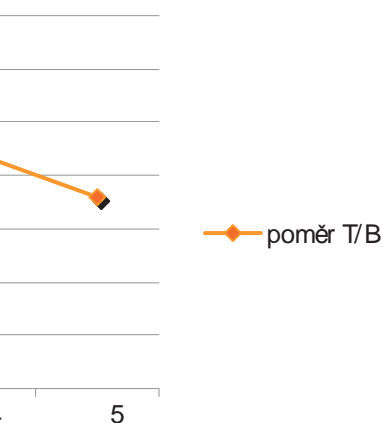
Na závěr lze říci, že existuje množství indikátorů NEB. Ovšem různé ukazatele nevykazují stejný vývoj, a proto nemusí být v praxi vždy plně použitelné. Pro budoucí hodnocení by bylo výhodnější provést tuto analýzu u více zvířat a po delší dobu laktace, aby došlo k plnému objasnění všech zákonitostí, které platí mezi výše uvedenými ukazateli. Pro chovatele by takto mohla vzniknout praktická pomůcka k lepšímu řízení stáda dojníc v okolo porodním období.

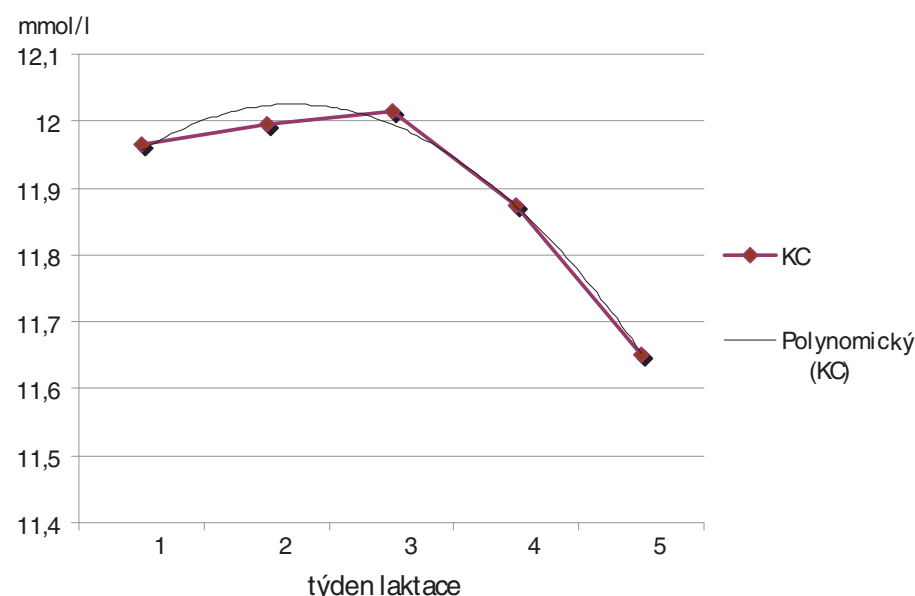
V grafu 3 je poté znázorněn vývoj průměrného obsahu kyseliny citronové. Tato křivka má polynomičtý charakter a po drobném nárůstu mezi 1. a 3. týdnem laktace již nastává trvalý pokles hodnot. Rovnice vyjadřující tento trend byla následující:

$$y = -0,0477x^2 + 0,2107x + 11,793 \quad (R^2=0,9867).$$

Garnsworthy et al. (2006) pozoroval úroveň kyseliny citronové (citrátu) u dojníc v průběhu laktace. V jeho výzkumu se prokázala jako

Graf 3. Vývoj obsahu KC v průběhu prvních týdnů laktace

Závěr

U hodnocených dojníc byly sledovány následující ukazatelé NEB: BCS, obsah tuku, bílkovin a kyseliny citronové v mléce. V hodnocení BCS docházelo podle předpokladů k poklesům průměrných tělesných kondic. Dojnice před otelením měly vysoké bodové hodnocení kondice, které se s nástupem laktace snižovalo v průměru o téměř 1 bod po prvních 5 týdnech laktace. Vývoj obsahu tuku a bílkovin měl na začátku laktace klesající charakter. Při posuzování poměru tuk/bílkovina došlo po mírném vzestupu ke značnému poklesu. Z toho vyplývá možný závěr, že krávy se postupem laktace vyrovnávají s NEB a jejich metabolický stav se zlepšuje.

U obsahu kyseliny citronové dochází, v průběhu sledovaných týdnů laktace, po mírném nárůstu k poklesu. Tento pokles ovšem není příliš výrazný. Proto se lze do-

Řešeno v rámci NAZV QH91270, MSM 6046070901 a IG 21320/1312/213117.

Literatura:

1. Bauman D, Griinari M. (2003). Ovlivnění obsahu tuku v mléce výživou, Jedná se o přehled výsledků výzkumů ze 127 pramenů z let 1964-2001 + výzkum vlastní, Anu. Rew.Nut. Cornelská univerzita a Univerzita Helsinky. Překlad J. Kadečka, dostupné z: www.genofond.cz/kadecka/vyziva/tuk.doc.
2. De Vries M. J. a Veerkamp R. F. (2000). Energy Balance of Dairy Cattle in Relation to Milk Production Variables and Fertility. J. Dairy Sci., 83, 1, 62 – 69.
3. Garnsworthy P. C. (2007). Body condition score in dairy cows: (eds.): Garnsworthy P.C., Wiseman J. (2006). Targets for production and fertility, in

recent advances in animal nutrition. Nottingham University Press. Nottingham, UK, 61–86.

- Garnsworthy P. C., Masson L. L., Lock A. L., Mottram T. T. (2006). Variation of Milk Citrate with Stage of Lactation and De Novo Fatty Acid Synthesis in Dairy Cows. *J. Dairy Sci.*, 89, 1604 – 1612, ISSN 1525-3198.
- Genčurová V. (2008). Studium vztahů přímých a nepřímých analytických metod pro kontrolu základních složek a vlastností mléka. Disertační práce, ČZU Praha, 126 s.
- Grant R. J., Keown J. F. (1993). Feeding Dairy Cattle for Proper Body Condition

Score, Extension Dairy Specialists, University of Missouri. (on-line) (2009-12-10), dostupné z: <http://extension.missouri.edu/publications/DisplayPub.aspx?P=G3170>.

- Illek J., Pechová A. (1997) Poruchy metabolismu dojnic a kvalita mléka, *Farmář*, 6, 29 – 30.
- Jelínek, P., Koudela, K. et al. (2003). Fyziologie hospodářských zvířat. 1. Vyd. Brno: MZLU, 414 s., ISBN 80-7157-644-1.
- Maršálek M., Zedníková J., Pešta V., Kubešová M. (2008). Holstein cattle reproduction in relation on milk Yield and body condition score. University

of South Bohemia in České Budějovice, Agricultural faculty, Department of Special Livestock Breeding, *J. Central European Agriculture*, 9, 4, 621- 628.

- Slavík P., Švecová Š., Illek J., Rajmon R. (2010). Negativní energetická bilance krav po porodu – využijeme nové parametry. *Náš chov*, 9/2010, 63 – 64, ISSN: 0027-8068.
- Sojková K., Hanuš O., Říha J., Genčurová V., Hulová I., Jedelská R., Kopecný J. (2010). Vliv fyziologie laktace při vyšší a průměrné užitkovosti na složení, vlastnosti a zdravotní ukazatele mléka dojnic holštýnského plemene skotu. *Agrovýzkum Raportín, Scientia Agric. Bohem.*, 41, 21-28.

ZÁPIS z jednání Rady plemenné knihy Svazu chovatelů českého strakatého skotu konaného dne 26. 10. 2010 ve Žďáru nad Sázavou

Zahájení, kontrola plnění úkolů z posledního jednání Rady PK

Jednání, zahájil a řídil předseda Rady PK doc. Josef Kučera. Provedl kontrolu úkolů z minulého jednání plemenné knihy, které byly všechny splněny.

Selekční indexy – aktuální stav

Návrh další práce, využít poznatků z jedné práce na ČZU a zkusit dopočítat chybějící plemenné hodnoty ze zahraničních plemenných hodnot. Zjištěné výpočty pak předložit Radě PK k projednání.

Genomická selekce – aktuální stav

Uskutčnilo se několik setkání s oprávněnými osobami, k dispozici je 248 genotypů českého strakatého skotu (holštýn 800 ks), v současné době jsou čtyři možnosti jak dál pokračovat: projekt podal prof. Příbyl, společný výpočet s Rakouskem a Německem, společný evropský projekt pro neholštýnská plemena,

projekt prof. Sölknera ve Vídni

Stav úprav hodnocení exteriéru

Plemdat přepočítal souhrnné charakteristiky podle nového systému, vzhledem k chybějícím znakům vypadne polovina býků. Při přepočtu došlo k mírnému nárůstu hodnoty u rámce a osvalení, končetiny jsou v podstatě stejné a vemeny se zhoršila (v průměru -5, ale někde i -10 a -15), 10. listopadu proběhne jednání malé skupiny, kterého se zúčastní doc. Kučera, nové hodnocení exteriéru by mělo být zavedeno od 1. ledna 2011.

Zhodnocení letošních výstav a plán na rok 2011

Poděkování všem chovatelům, výsledky na výstavách jsou součástí vyhodnocení soutěže Šlechtitelských chovů Plán na příští rok:

2. – 7. 5. Evropský kongres v Itálii spojený s výstavou, je to poprvé v historii, kdy

bude zasedat evropská i světová federace společně

- Opařany 21. 5. 2011 národní
- Brno 24. – 26. 6. 2011
- Kralovice 30. 6. 2011
- Země Živitelka 25. – 30. 8. 2011

Výsledky kontrolního roku

Požadavek Rady doplnit do výsledků KU i počet krav v chovu, ne jenom počet uzavěrek, na laktační lístek přidat i celoživotní užitkovosti nad normované laktace i celkový počet dní v produkci.

Vyhlášení otců býků

Po proběhnutých přehlídkách byli za otce býků vyhlášeni býci RAD-225 DAG-RIN, NIC-017 EPOCHA, ze zahraničních býků byli vyhlášeni NIC-015 VALFIN, BA-122 DEXTRO, BCH-102 RICKI.

Diskuze a závěr

Ing. Kolářová navrhuje se vrátit zpět

k výpočtům porodů, viditelné nesrovnalosti.

Ing. Lorenc žádal o prověření možnosti informovat o průměrné mléčné užitkovosti vrstevnic.

Doc. Kučera zmínil připomínkování veteri-

árního zákona, informoval o ozdravování IBR, pozval na vyhodnocení Soutěže šlechtitelských chovů na Skalském Dvoře 1. – 2. 12.

Bluetongue – vakcinace proběhne v dubnu, jinak by se musely vracet peníze z EU

a při vývozech by musela být zvířata vakcinována nebo vyšetřena sérologicky. Pokud budeme do září 2011 bez záchytu případu, nebude se muset pak už vakcinovat.

Pokračování sjednocení databáze plemenné a chovatelské.

Stavy krav v plemenné knize

K R A J	PCA		PCB		PCC		PC CELKEM	
	1.2.2010	1.10.2010	1.2.2010	1.10.2010	1.2.2010	1.10.2010	1.2.2010	1.10.2010
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	54	60	3	4	1	6	58	70
STŘEDOČESKÝ KRAJ	6 784	6 364	1 910	2 271	1 756	1 720	10 450	10 355
JIHOČESKÝ KRAJ	13 240	12 022	5 355	6 089	5 501	5 581	24 096	23 692
PLZEŇSKÝ KRAJ	10 282	9 678	2 315	2 708	1 435	1 561	14 032	13 947
KARLOVARSKÝ KRAJ	711	664	324	350	461	479	1 496	1 493
ÚSTECKÝ KRAJ	441	425	96	107	124	119	661	651
LIBERECKÝ KRAJ	5 588	5 121	1 064	1 357	438	540	7 090	7 018
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	10 233	8 787	3 476	3 839	1 404	1 864	15 113	14 490
PARDUBICKÝ KRAJ	16 483	14 320	5 044	5 577	2 151	2 359	23 678	22 256
KRAJ VYSOČINA	23 376	21 715	4 638	5 928	3 122	3 367	31 136	31 010
JIHOMORAVSKÝ KRAJ	5 173	4 729	918	1 190	1 137	1 112	7 228	7 031
OLOMOUCKÝ KRAJ	3 605	3 304	1 513	1 525	852	1 132	5 970	5 961
ZLÍNSKÝ KRAJ	1 467	1 342	200	254	115	129	1 782	1 725
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	179	145	103	101	131	119	413	365
ČR CELKEM	97 616	88 676	26 959	31 300	18 628	20 088	143 203	140 064

Přehled o zápisu býků do PK k 9. 11.2010

Rok	Domácí produkce	Import prověření	Import test + neprověření	PRP PPC	Č. červinky	Ayrshire	Dodatečný zápis	CELKEM
2001	71	20	12	21	0	0	0	124
2002	89	19	13	22	0	0	0	143
2003	81	11	14	60	1	0	0	167
2004	79	22	19	45	1	0	0	166
2005	78	29	25	39	2	0	0	173
2006	77	23	20	56	0	0	0	176
2007	68	33	16	52	2	0	0	171
2008	70	24	21	48	0	0	0	163
2009	66	14	19	49	7	0	0	155
2010	62	13	19	42	2	0	0	138

Zápis ze zasedání Rady Svazu chovatelů českého strakatého skotu

Zasedání proběhlo dne 2. 11. 2010 v jednacích prostorech penzionu U Pasáčka, Nové Město na Moravě

Společné odhady PH s Německem a Rakouskem – 30. 6. proběhlo setkání s DEA stranou, jehož náplní byl další postup řešení a možnosti financování projektu.

První zasedání poradního výboru proběhne v Německu 26. 11. 2010, na programu je mj. problematika genomické selekce.

Genomická selekce

K dispozici je 248 prověřených býků českého strakatého skotu. Rada projednala možné varianty dalšího postupu a shodla se na co nejrychlejšímu využití získaných data. Nakládání s daty je nutné ošetřit smluvním vztahem.

Komodita mléko

Na základě pověření Rady Svazu z 22. 6. 2010 inicioval Svaz ve spolupráci s AK ČR jednání s odbytovými organizacemi s cílem připravit se na výsledky nejvyšší expertní skupiny mléko a posílit pozice producentů mléka.

Doc. Kučera upřesnil připravovaný legislativní rámec EU vycházející z výstupu High Level Group: pro ČR by současné znění

znamenalo možnost max. 2 organizací vyjednávání o ceně mléka. Další oblast zaměřena na problematiku smluv a jejich konstrukce. Minimální parametry obsažené ve smlouvách: délka smluvního stavu, objem mléka, předem stanovený výpočet ceny.

Informace BLUETONGUE

Doc. Kučera informoval o dalším postupu vakcinace proti bluetongue. V dubnu 2010 proběhne poslední povinná vakcinační kampaň. Pokud nebude do září 2011 zaznamenán žádný nový výskyt BT, bude ČR vyhlášena jako stát prostý BT.

Doc. Kučera upozorňuje na skutečnost, že po ukončení NOP IBR nelze očekávat žádnou finanční podporu ze strany státu pro ty, kteří nestihnou ozdravit ve stanoveném termínu.

Výsledky KU

Díky nepříznivé ekonomické situaci došlo jen k minimálním nárůstům užitkovosti – o 2 kg mléka, mezidobí se snížilo o 1 den.

Volby do orgánů AK ČR v roce 2011 na další tříleté období

Svaz – ve sněmovně společenstev 10. 11. proběhnou primární volby. Kandidáti Svazu: Ing. Šustáček, doc. Kučera

Náhradníci: Ing. Cetkovský, Ing. Král

Soutěž šlechtitelských chovů vs. Svazová soutěž na jaře

Rada Svazu se shodla na tom, že bude soutěž šlechtitelských chovů, která se již tradičně vyhodnocuje na konci roku, zachována a výhercům bude i nadále předávána finanční odměna podle možností Svazu. V rámci jarního vyhodnocování Svazové soutěže se budou předávat pouze diplomy, event. věcné dary.

Přehlídky potomstva

Systém přehlídek potomstva bude prozatím zachován v současné podobě. Informace o přehlídkách bude sekretariát podávat členům Rady plemenné knihy jako dosud, nově pak i všem členům Svazu na dostupné emailové adresy.

Řád plemenné knihy

Doc. Kučera navrhuje Radě Svazu změnu podmínek pro zápis samičích zvířat do hlavního oddílu PK, bude zachován požadavek na podíl krve C resp. zušlechťujících plemen, na straně matky dojde k úpravě požadavku na oddíl PK, ve kterém je matka a MM zapsána. Rada jednohlasně odsouhlasila.

DOMÁČÍ

Jméno	Státní registr	Datum narození	Plem. skupina	Číslo PK	St. registr oče	St. registr OM	Chovatel	Majitel	Hodnocení při výběru do plemnitby										Maximální laktace matky					
									Kraj	Průstěk v testu	Odchylka v testu	Užitkový	Kapacita těla	Těsná stavba	Končetny	Zád	Celková hodnota	Mléko kg	Bilkovina %	Bilkovina kg	H kg mléka	PH %	PH kg	
Isidor	MOR 205	7/7/2009	C100	52	MOR 119	NIC 010	ZD Merklín	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Pizeňský	1688	275	83	85	85	84	83	84,0	9047	3,6	325	1116	-0,10	33	
Inkaso	RAD 383	6/6/2009	C100	53	RAD 276	UF 025	AGRO Zvole, a.s.	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Vysočina	1426	13	87	88	83	83	85	86,0	10085	3,6	360	1111	-0,07	35	
Idyla	RAD 385	6/9/2010	C100	54	RAD 277	UF 048	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Středočeský	1565	152	89	88	83	81	87	86,0	7676	3,8	290	583	-0,01	20	
Ibsishek	RAD 386	18/7/2009	C100	55	RAD 277	UF 054	ZAS Koloveč	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Pizeňský	1581	168	87	88	83	79	86	85,0	9818	3,6	351	1304	-0,07	41	
Indi	UF 154	12/6/2009	C100	56	UF 094	AMT 018	ZD Čechtice	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Středočeský	1489	76	87	92	85	83	84	87,0	9538	3,3	315	778	-0,11	21	
Image	UF 155	5/7/2009	C100	57	UF 094	UF 089	ALA, a.s. Řepniky	CRV Czech Republic, spol. s r.o.	Pardubický	1606	193	86	87	84	84	83	85,0	9483	3,6	340	753	-0,08	22	
Interpret	RAD 382	16/7/2009	C100	58	RAD 146	RAD 099	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	Jihočeský chovatel, a.s.	Středočeský	1483	70	89	83	84	84	86	86,0	9074	3,6	331	428	-0,04	17	
Inspicient	RAD 387	15/7/2009	C88R	59	RAD 277	BA 089	ZAS Horní Bradlo	Jihočeský chovatel, a.s.	Pardubický	1426	13	82	83	85	78	84	83,0	9595	3,5	336	1028	-0,09	31	
Izotop	MOR 206	2/6/2009	C100	60	MOR 119	NIC 010	VOD Zdislavice	Reprogen, a.s.	Středočeský	1614	201	87	86	86	78	82	84,0	8752	3,8	331	1076	0,06	42	
Inocent	RAD 384	16/7/2009	C100	61	RAD 277	SAL 025	Miloslav Dřhovský	Reprogen, a.s.	Jihočeský	1536	123	85	86	85	83	86	85,0	9393	3,4	322	888	-0,03	30	
Irau	RAD 388	16/5/2009	C88R	62	RAD 276	RAD 104	ZD Nová Ves - Víska	ISB Genetic, s.r.o.	Vysočina	1594	142	88	91	86	83	83	87,0	9557	3,6	389	1	-0,15	25	
Imperator	HEL 079	12/7/2009	C100	63	HEL 059	HEL 023	ZAS Horní Bradlo	Natural, spol. s r.o.	Pardubický	1676	200	86	86	80	77	83	83,0	12657	3,1	390	1447	-0,01	46	
Impo	RAD 389	27/6/2009	C100	64	RAD 277	HG 212	HD Určice, družstvo	CHD Impuls, družstvo	Olomoucký	1514	37	84	83	82	84	81	83,0	9821	3,4	337	824	-0,05	26	
Ihor	UF 159	29/6/2009	C100	65	UF 094	HEL 040	ZAS Koloveč	ZAS KOLOVEČ	Pizeňský	1639	162	89	88	85	85	84	87,0	11886	3,4	410	1477	-0,01	51	
Ilim	BCH 108	5/7/2009	C100	66	BCH 091	RAD 104	ZD KOUTY	CHD Impuls, družstvo	Vysočina	1625	149	90	87	87	84	88	88,0	9711	3,3	324	1189	-0,11	35	

PŘIROZENÁ PLEMENITBA

Jméno	Státní registr	Datum narození	Plem. skupina	Číslo PK	St. registr oče	St. registr OM	Chovatel	Kraj	Hodnocení při výběru do plemnitby										Maximální laktace matky					
									Průstěk v testu	Odchylka v testu	Užitkový	Kapacita těla	Těsná stavba	Končetny	Zád	Celková hodnota	Mléko kg	Bilkovina %	Bilkovina kg	PH kg mléka	PH %	PH kg		
Iran	PPC 218	22/2/2009	C100	635	RAD 277	UF 025	Miloslav Dřhovský	Jihočeský	1640	242	87	86	84	77	86	85,0	10857	3,3	355	1457	-0,06	48		
Ista	PPC 219	20/4/2010	C100	636	RAD 146	MOR 059	ZAS Mžany, a.s.	Královéhradecký	1221	-175	84	84	86	73	80	83,0	10930	3,5	379	859	-0,03	28		
Isar	PPC 220	10/2/2009	C74R	637	RAD 265	RED 414	Madlener Burkhard, s.r.o.	Rakousko		77	80	83	76	81	79,0	7444	3,4	251	311	-0,03	9			
Item	PPC 221	28/6/2009	C100	638	MOR 119	MOR 051	ZS Nažovice, a.s.	Pizeňský	1233	-180	85	83	85	84	85	84,0	10441	3,6	371	574	0,05	23		
Idelo	PPC 222	10/7/2009	C100	639	MOR 119	NIC 010	ZAS Koloveč	Pizeňský	1483	70	85	87	85	81	83	84,0	9119	3,4	314	692	0	24		
Iiaz ET	PPC 223	6/9/2009	C87A	640	BCH 090	MKW 215	Klas Nekof, a.s.	Pardubický	1278	-113	84	83	83	81	82	83,0	9071	4,1	376	615	0,08	26		
Iirne	PPC 224	2/8/2009	C100	641	BCH 090	MKW 221	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	Středočeský	1433	42	85	84	85	82	84	84,0	10079	3,6	360	735	-0,04	24		
Ice	PPC 225	7/9/2009	C100	642	UF 094	NIC 010	ZAS Koloveč	Pizeňský	1266	-125	85	85	84	81	81	84,0	8511	3,6	306	882	0,05	34		
Iiman	PPC 226	13/7/2009	C84R	643	HG 208	RAD 186	VOD Kámen	Vysočina	1534	57	83	84	81	80	83	83,0	6282	3,7	233	302	0,16	19		
Iisup	PPC 227	27/4/2009	C100	644	RAD 277	BCH 076	ZD Maleč	Vysočina	1498	46	88	87	82	79	87	86,0	6596	3,3	216	833	-0,23	16		
Iikon	PPC 228	13/7/2009	C100	645	MOR 163	BCH 071	VOD Kámen	Vysočina	1534	57	85	82	85	84	85	84,0	8233	3,7	304	651	-0,01	23		

DOVOZY PRO TESTACI

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl. skupina	Číslo PK	Jméno otce	St. registr otce	St. registr OM	Země původu	Majitel	Pl. skupina M	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bilkovina %	Bilkovina kg
GS Inuit	RAD 380	22/10/2008	C100	415	Inder	RAD 312	MOR 036	Rakousko	NOE. GENETIK	C1	11703	4,3	507	3,4	393
Ratmel	RAD 381	25/10/2008	C100	416	Ratgeber	RAD 243	BCH 070	Německo	Rinderunion Baden -Wuertt.	C1	11778	5,2	615	3,4	400
Dymas	HEL 077	8/11/2008	CI 100	417	Radio	262-964	UF 108	Francie	UMOTEST	C1	9402	3,3	312	3	283
Disciple	UF 156	4/11/2008	CI 100	418	Ricochet	271-640	271-641	Francie	UMOTEST	C1	7612	4,3	329	3,1	239
Rubrum	BCH 107	20/4/2008	C100	419	Ruakana	BCH 091	290-083	Německo	Natural, spol. s r.o.	C1	10468	4,1	433	3,8	395
Dremel JB	HEL 080	6/11/2008	CI 100	420	Redon	HEL 059	AMT 019	Francie	Jura-Betail	C1	9445	4,1	339	3,1	297
Danao JB	UF 158	3/11/2008	CI 100	421	Skippy JB	UF 137	271-654	Francie	Jura-Betail	C1	10730	3,7	394	3,2	346
Imir	RAD 390	30/3/2009	C100	422	Imo	RAD 341	BD 063	Německo	Natural, spol. s r.o.	C1	12340	4,2	520	3,4	418
Iceman	RAD 391	25/4/2009	C100	423	Imo	RAD 341	HG 218	Německo	Natural, spol. s r.o.	C1	12125	4,3	519	3,5	421

DOVOZY PROVĚŘENÝCH

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl. skupina	Číslo PK	Jméno otce	St. registr otce	St. registr OM	Země původu	Majitel	Pl. skupina M	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bilkovina %	Bilkovina kg
Wiggal	HG 323	6/2/2005	C100	308	Waterberg	HG 212	HORB	Německo	Ertl Johann	C1	10524	3,9	409	3,6	382
Wardy	HG 324	18/6/2005	C100	309	Waterberg	HG 212	RANDY	Německo	Rinderunion Baden-Wuertt.	C1	10801	4,0	434	3,2	350
Murai	MOR 207	5/4/2005	C100	310	Merkur	290-474	SAMURAI	Německo	Rinderunion Baden-Wuertt.	C1	13313	4,9	649	3,9	514
Mertin *TA	MOR 208	5/11/2004	C100	311	Merkur	290-474	ROCHEN	Německo	Besamungsverein, Neustadt	C1	8553	4,2	361	3,6	307
Veliko	AMT 061	21/9/2004	CI100	312	Mohair	AMT 023	GARDIAN	Francie	UMOTEST	C1	8031	3,9	309	3,3	263
Robin	HEL 078	13/9/2000	CI100	313	Gardian	HEL 023	FAUCON	Francie	UMOTEST	C1	7251	4,0	292	3,4	244
Utrillo JB	UF 157	18/9/2003	CI100	314	Micmac	UF 076	FAUCON	Francie	JURA-BETAIL	C1	11117	3,8	424	3,4	382
Samland	BD 085	23/4/2005	C100	315	Sampras	290-521	MALHAX	Německo	Josef Andres, Praffing	C1	9945	3,8	374	3,3	330
Weintor *TA	HG 325	26/3/2005	C100	316	Weinold	HG 218	ROMEL	Německo	BVN Neustadt	C1	9193	3,5	319	3,5	325

TOP 50 DLOUHOVĚKÝCH KRAV - český strakatý skot žijící nebo vyřazené v září 2009 a později

Poř.	Ušňí číslo	Kodex	O str.reg.	Chovatel	Stáj	Pl.sk.	Poř. lakt.	Lakt. dny	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bljk. %	Bljk. kg	L. otef.	Ukon. posl. lakt.	Vyř.
1	66005	502	HG-055	DVPM SLAVIKOV	SLAVIKOV VKK	C81R	11	3630	114139	3,6	3710	3,31	3418	30/07	12/09	00/00
2	8746	501	ULK-354	AGR.LHOTÁ P.LIBČANY	OSICKY	C85A	15	4582	109782	3,56	3850	3,56	3843	26/20	09/10	00/00
3	21747	571	REN-387	ZESPO CZ S.R.O.	PISECNAC	C64AR	10	3183	109528	3,57	3675	3,29	3389	28/24	08/09	00/00
4	82715	161	ME-159	VOD ZDISLAVICE	RATAJE	C66R	11	3592	107579	3,89	3849	3,44	3409	26/03	03/10	10/10
5	85981	263	REN-300	ZD RODVINOV	ZDESOU	C56R	12	4141	105148	4,14	3856	3,51	3266	28/26	07/10	00/00
6	49013	614	MKM-164	ZDV SIRAKOV	SIRAKOV - INŠ. KU	C78R	11	3969	104377	3,68	3380	3,59	3302	29/01	10/10	00/00
7	21726	571	REN-387	ZESPO CZ S.R.O.	PISECNAC	C64AR	11	3694	103421	4,33	4207	3,5	3395	27/17	05/10	08/10
8	111870	101	JUN-619	AGRODR. NACERADEC	NACERADEC C	C69RA	8	2577	102673	4,15	4098	3,35	3314	23/24	06/10	00/00
9	102008	301	RED-270	ZEMEDL.A.S. KOLOVEC	KANICE-PRIKRICE	C50R	10	3279	100306	3,68	3489	3,23	3060	17/25	09/10	00/00
10	55758	264	LI-004	AGRODAM HOREPNIK SRO	HOREPNIK	C81R	11	3665	100228	3,8	3286	3,61	3121	37/22	11/09	00/00
11	82934	161	ME-111	VOD ZDISLAVICE	RATAJE	C85R	11	3380	99027	3,99	3901	3,39	3316	30/26	08/10	00/00
12	10907	203	LC-278	GIZ-AGRO GIZKRAJOV	CIZKRAJOV-KU.JINS.	C88A	10	3523	98648	3,82	3188	3,44	2866	26/07	02/10	02/10
13	55803	264	RSI-089	AGRODAM HOREPNIK SRO	HOREPNIK	C75R	10	3501	98555	3,7	3058	3,46	2856	33/01	02/09	00/00
14	65416	546	UF-006	SOLVIT S.R.O.	HOLICE K II	C100	10	3149	97254	3,67	3319	3,38	3062	32/01	01/10	02/10
15	4459	143	REZ-136	AGRODRUZSTVO KACICE	KACICE	C69R	12	4094	96840	3,53	2979	3,23	2728	30/03	03/09	00/00
16	77528	307	REN-387	KROFTA LADISLAV	HOLOVOUSY	C57R	10	3691	96251	4,23	3466	3,19	2610	25/25	09/10	00/00
17	90945	268	ARK-189	DRUZSTVO AGRA	BREZNICE	C78A	10	3078	96090	3,06	2848	3,12	2903	29/23	04/10	00/00
18	39077	502	PY-529	ZD BACKOV	ZBOZI	C75AR	11	3758	95829	4,57	3684	3,4	2741	33/22	05/08	12/09
19	103008	571	HT-052	ZAMECKY VRCH ZS	RUDOLTICE I	C59RA	10	3204	95641	3,77	3364	3,28	2929	26/23	10/10	00/00
20	100021	101	ZEL-025	AGRODR. NACERADEC	NACERADEC C	C85R	9	2826	94751	4,62	4262	3,47	3201	26/09	09/08	01/10
21	110059	503	TAR-001	ZD ROSICE U CHRASTI	ROSICE	C100	8	2788	94203	3,58	3015	3,37	2836	25/08	05/10	05/10
22	28414	766	REN-315	1.HRADECKA ZEMEDL.A.S.	BRANKA	C66R	12	3671	93707	3,52	3225	3,28	3012	26/01	01/10	03/10
23	106340	101	ZEL-037	VOD ZDISLAVICE	RATAJE	C81A	9	3029	93319	3,81	3195	3,38	2835	25/26	12/09	00/00
24	1284	347	REN-387	ZDV STICHOVICE	STICHOVICE	C70R	10	3462	92241	3,69	3110	3,39	2859	28/14	07/09	10/09
25	22136	501	BAB-006	AGR.LHOTÁ P.LIBČANY	OSICKY	C88R	12	3917	91168	3,33	2896	3,28	2848	27/11	11/09	01/10
26	59597	649	BAB-019	ZOD.AGRISPOL.MORICE	VRCHOSLAVICE	C85R	11	3634	91045	3,98	3344	3,5	2938	28/11	09/09	00/00
27	25449	507	ZB-028	POLACEK VLADIMIR	OSECNICE 68	C72A	10	3467	90897	4,2	3591	3,54	3029	28/30	10/10	00/00
28	102170	301	AMT-004	ZEMEDL.A.S. KOLOVEC	CHOCOMYSL	C100	7	2351	90697	3,16	2654	3,22	2705	29/30	12/09	00/00
29	40168	610	RDA-197	AGROOS.SPOL. S.R.O.	ZVERKOVICE	C72R	8	3129	90241	4,6	3520	3,38	2584	28/19	10/09	03/10
30	18595	267	PY-598	ZOD.PREDSLAVICE	LITOCHEV	C81A	11	3400	89617	4,33	3658	3,49	2952	31/16	04/10	00/00
31	112954	502	RAD-044	DVPM SLAVIKOV	SLAVIKOV VKK	C100	8	2842	89426	4,17	3429	3,33	2732	30/09	02/10	00/00
32	103625	609	RDA-197	HD URČICE, DRUZSTVO	URČICE IV	C71R	10	3374	88356	3,73	3117	3,34	2797	24/10	09/10	00/00
33	89189	341	REN-325	FOMAS, S.R.O.	SPALENEC	C75R	11	3603	86760	3,91	3194	3,28	2684	27/02	07/09	01/10
34	42532	509	REZ-300	MUSILEK LIBOSLAV	PUSTÁ RYBNA 76	C54AR	11	3519	85349	3,69	3050	3,2	2644	25/29	11/09	03/10
35	100450	503	RAD-017	AGRO LIBEMERICE A.S.	NOVE LHOVICE-KRAVIN	C71RA	9	2873	85304	3,61	2967	3,21	2634	26/12	11/09	01/10
36	33274	171	FZ-160	ZD KRASNÁ HORA A.S.	KRASNA HORA VKK SCH	C78A	9	3279	85108	4,29	3328	3,49	2709	25/18	04/10	05/10
37	18536	171	REZ-147	ZS NALZOVICE A.S.	NOVA VES VKK	C81R	11	3491	84823	4,13	3355	3,48	2823	29/13	07/09	12/09
38	56747	161	BEZ-000	ROL.SPOLECZNOST A.S.	PAVLVICE-FARMA	C100	14	4373	84712	4,49	3624	3,46	2787	24/20	10/09	10/09
39	103507	614	JUN-618	AGRO SAZAVA A.S.	SAZAVA NK	C63RA	9	3011	84526	4,08	3224	3,46	2730	30/17	10/10	00/00
40	100435	505	LB-350	DV POLICE NAD METUJI	SUCHY DUL VKK	C70A	9	2952	84428	3,9	3012	3,43	2648	29/27	06/10	08/10
41	33470	171	REZ-327	ZD KRASNÁ HORA A.S.	KRASNA HORA VKK SCH	C59R	7	2896	84060	4,12	2880	3,25	2266	32/13	09/09	05/10
42	61786	267	SAS-007	AGRASPOL PREDMIR A.S	PREDMIR NK	C100	13	3952	84059	4,46	3708	3,43	2858	26/21	10/10	10/10
43	100371	604	RDA-197	ZEMOS A.S.	VELKE NEMCICE	C61R	10	3074	83886	3,98	3247	3,24	2640	27/26	02/10	07/10
44	46771	509	REZ-300	ZOD OPATOVEC	OPATOVEC VKK	C79R	10	3180	83799	3,4	2718	3,42	2733	29/23	08/10	00/00
45	55317	264	RAD-031	VOD SIDLEM V KAMENE	VEZNA KSP	C100	10	3100	83598	3,75	3061	3,49	2852	31/22	07/10	10/10
46	88685	546	UF-005	CERNY MILOSLAV	ROKYNTO	C100	8	3067	83432	4,2	2861	3,29	2243	27/28	09/09	08/10
47	72704	571	ULK-468	ZESPO CZ S.R.O.	PISECNAC	C79A	9	2812	83182	3,87	3156	3,38	2762	29/07	07/09	04/10
48	35107	614	MOR-007	ZD VELKA LOSENICE	MALA LOSENICE	C74AR	10	2923	82700	4,07	3331	3,55	2906	30/30	02/10	00/00
49	61907	571	REN-318	ZD SLOUPNICE	DOLNI SLOUPNICE MF	C57AR	8	2796	82540	3,61	2575	3,38	2411	26/16	12/09	00/00
50	63607	264	HG-058	ZAHOROVA JITKA	SVIDNIK	C82A	10	3746	82533	4,39	3213	3,49	2558	29/18	09/10	00/00

TOP 50 krav - ČESKÝ STRAKATÝ SKOT - říjen 2010

Poř	Plemence	MB	Podnik	Otec	Otec matky	Plem,	PH kg mléka	PH % bilk.	PH kg bilk.	n laktací	poř.	maximální laktace			
												mléko kg	tuk %	bilk. %	
1	153348921	0	AGRODR. NACERADEC	NIC-010	SAL-021	C1	1697	0,03	61,1	2	2	14558	4,04	3,55	517
2	123460503	1	ALA A.S. REPNIKY	HEL-023	UF-006	C1	1734	-0,20	47,7	6	3	13433	4,50	3,84	516
3	5083953	0	ZAS HORNÍ BRADLO	HEL-008	HT-005	C1	1656	-0,23	43,2	5	2	15507	3,22	3,22	500
4	125723503	0	ZAS HORNÍ BRADLO	MKM-215	HM-021	C1	1711	-0,34	38,5	5	3	15884	3,56	3,09	491
5	5057953	0	ZAS HORNÍ BRADLO	MKM-215	LB-350	C1	1581	-0,09	49,8	5	2	13590	3,72	3,56	484
6	138593509	3	AGRONEA A.S. POLICKA	TAR-005	SAL-005	C1	875	0,25	45,2	3	3	11965	4,88	4,00	479
7	102170301	0	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	AMT-004	HEL-003	C1	1057	-0,05	34,0	7	4	14935	3,06	3,20	478
8	117950708	0	AGROCHOVJEZERNICE AS	MKM-221	ME-111	C1	1108	0,01	39,8	4	3	13332	3,88	3,50	467
9	48109501	1	AGRONEA A.S. POLICKA	REZ-327	BAB-006	C2	1031	0,00	36,4	6	6	13487	3,66	3,43	462
10	120541953	1	AGRO LIBOMERICE A.S.	BOH-071	MOR-026	C1	1389	-0,08	43,5	4	3	13661	3,25	3,37	461
11	110659207	1	ZD BELCIČE	UF-025	AMT-008	C1	1700	-0,09	53,8	5	4	13131	4,20	3,49	458
12	104076506	4	CERNÝ MILOSLAV	UF-006	CAN-002	C1	1861	-0,15	55,7	6	3	13359	3,62	3,42	457
13	111870101	2	AGRODR. NACERADEC	JUN-619	REZ-300	C2	1156	-0,05	37,5	8	7	13293	3,92	3,43	456
14	124074502	2	ZD NOVA VES - VSKA	REZ-327	HT-005	C2	987	0,06	37,9	5	3	13130	3,51	3,47	455
15	153697921	1	VOD ZDISLAVICE	RAD-071	ZEL-047	C1	996	0,03	36,6	2	2	12813	4,00	3,55	455
16	7363962	0	ZAS HORNÍ BRADLO	MOR-059	TAR-005	C1	1452	-0,06	47,0	4	4	13554	4,27	3,33	452
17	45949961	0	DVPM SLAVIKOV	BJ-161	RAD-044	C1	1393	0,05	51,7	5	3	13658	3,37	3,27	446
18	124540301	0	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	AMT-004	RED-245	C2	1768	-0,32	41,6	4	2	14135	3,57	3,15	445
19	216472961	1	PROAGRO R.SVRATKAAS	HG-212	TAR-005	C1	1399	0,11	55,6	3	2	11898	3,59	3,74	445
20	107970921	0	AGRODR. NACERADEC	UF-059	REZ-300	C1	1022	-0,03	34,3	4	2	13261	3,94	3,33	441
21	8609942	0	AGRIS JEDOVNICE SRO	UF-065	UF-020	C1	1398	-0,09	43,6	4	2	12796	4,58	3,43	439
22	108089921	0	AGRODR. NACERADEC	NIC-010	SAL-021	C1	1457	-0,10	44,6	2	2	13173	4,52	3,33	439
23	28443921	0	ZAS UZICE A.S.	MOR-059	FZ-218	C1	1369	-0,13	40,1	4	3	12598	4,42	3,45	435
24	117859921	4	VOD ZDISLAVICE	NIC-010	UF-025	C1	1761	-0,09	55,7	3	3	12968	3,51	3,35	434
25	133821614	1	PROAGRO R.SVRATKAAS	RAD-104	MOR-007	C1	1320	-0,16	36,3	5	3	13121	3,38	3,30	433
26	106687932	4	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	NIC-010	UF-006	C1	1901	-0,10	60,1	3	3	11851	3,32	3,65	432
27	48560931	0	DOLEZAL MICHAL	RAD-118	RED-276	C2	1138	-0,10	34,1	4	2	12409	3,95	3,47	430
28	266787961	0	AZ HOLDING A.S.	RAD-198	MKM-215	C1	2044	-0,31	51,2	2	2	13294	3,79	3,22	428
29	38358953	0	ZD CHYST	MKM-221	TAR-005	C1	1154	-0,05	37,5	3	3	12887	3,05	3,31	427
30	29531932	0	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	HEL-040	HEL-003	C1	1400	0,06	52,6	3	2	12014	3,15	3,54	425
31	106601932	1	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	UF-054	AMT-001	C1	811	0,13	35,8	1	4	11361	3,66	3,74	425
32	7599921	0	AGRODR. NACERADEC	MOR-059	REN-325	C2	797	0,11	34,6	4	3	12053	4,88	3,52	424
33	133675921	0	ZAS UZICE A.S.	REZ-376	0	C2	1170	-0,06	37,5	2	2	12431	3,86	3,41	424
34	108068507	2	AGROSPOL BOLEHOST	EB-373	ZEL-044	C1	868	0,09	35,6	9	5	11061	3,98	3,83	424
35	185981931	0	ZD PL.ZDAR	MOR-059	MKM-215	C1	1356	-0,08	42,6	2	2	11604	3,64	3,65	424
36	19876952	1	ZAS MZANY A.S.	RAD-099	EB-373	C1	603	0,26	35,5	5	4	10951	4,23	3,85	422
37	110059503	0	ZD ROSICE U CHRASTI	TAR-001	UF-008	C1	1042	-0,04	34,2	8	4	12147	3,53	3,47	421
38	133593921	0	ZAS UZICE A.S.	AMT-009	REZ-327	C2	1384	-0,17	37,9	3	2	12385	3,88	3,39	420
39	155359921	4	ZD KRASNA HORA A.S.	UF-066	TON-004	C1	1092	0,08	42,8	2	2	10965	4,38	3,82	419
40	180346961	1	BOBROVSKAA S.	UF-090	SAL-025	C1	1192	-0,08	37,2	3	3	11711	3,82	3,58	419
41	101842301	0	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	HEL-012	UF-008	C1	633	0,24	35,5	7	3	11793	3,96	3,55	419
42	19211952	3	AGR.LHOTA PLIBCANY	AMT-005	HEL-001	C1	1465	-0,13	43,6	5	4	11900	3,83	3,51	418
43	106580932	0	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	NIC-010	0	C1	1395	-0,01	48,5	3	3	11676	3,49	3,58	418
44	176036961	1	DVP.DRUZSTVO PYSEL	RAD-104	HEL-008	C1	1269	-0,04	42,1	3	3	11989	4,05	3,48	417
45	147703971	4	HD UFRICE, DRUZSTVO	RAD-198	TAR-005	C1	1870	-0,20	52,5	2	2	12195	3,73	3,42	417
46	186726931	0	ZD BELCIČE	AMT-009	NIC-005	C1	1027	-0,02	35,0	3	3	11708	3,67	3,55	416
47	210591931	0	ZOD BORO VANY	AMT-009	MOR-059	C1	1520	-0,18	42,0	2	2	12821	3,70	3,24	415
48	117348609	0	HD UFRICE, DRUZSTVO	MKM-221	TAR-005	C1	869	0,11	36,8	7	6	11301	3,82	3,66	414
49	117736501	3	AGR.LHOTA PLIBCANY	UF-040	CAN-001	C1	818	0,13	35,8	1	6	12171	3,43	3,40	414
50	153870932	4	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC	NIC-010	UF-008	C1	1560	-0,12	47,1	2	2	12473	3,10	3,31	413

„NAMALUJ SI KRAVIČKU“ - VÍTĚZNÉ OBRÁZKY

Aneta Gálová, 10 let, ZŠ Písečné

Anna Kubovčiková, 10 let, ZŠ Písečné

Monika Dvořáková, 10 let, ZŠ Písečné

Vojtěch Peší, 5,8 let, 7. mateřská škola, Žďár n/S.

Daniela Kuzmová, 6 let, 7. mateřská škola, Žďár n/S.

Kateřina Horáková, ZŠ Pozořice, 4. ročník

Barbora Horáková, ZŠ Pozořice, 2. ročník

Aleš Mrázek, 4. ročník, ZŠ Radňovice

Adéla Rychtářová, 1. ročník ZŠ Nová Ves u Nového Města n. M.

Gabriela Zajíčková, 3. B, ZŠ L. Čecha 860, Nové Město na Moravě

ISSN 1214-8016 MK ČR E 15390

vydává Svaz chovatelů českého strakatého skotu

v příštím čísle najdete:

Analýza šlechtitelského programu

Genomická selekce

Ozdravujeme od BVD

2011

SVAZ CHOATELŮ ČESKÉHO STRAKATÉHO SKOTU

Rok harmonie bez extrémů

www.cestr.cz

LEDEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ÚNOR

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

BŘEZEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

DUBEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

KVĚTEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ČERVEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ČERVENEC

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

SRPEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

PROSINEC

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

LISTOPAD

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ŘÍJEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ZÁŘÍ

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	